

Bratislavský KURIÉR®

**Maratón
opäť láka
novinkami**

str. 7

**Najlepšie
miestne noviny**

Bratislavský kuriér

získal **1. miesto**

v celoslovenskej súťaži „Miestne noviny 2011“.

**Reštitúcia
neušetřila
ani školu**

str. 5

Kráľova hora by nakoniec mohla aj zostať obyvateľom

Mestských poslancov vítal pred začiatkom novembrového zastupiteľstva dav nespokojných občanov. Poslanci mali totiž prejednávať problematiku pozemkov Kráľovej hory.

Už koncom septembra totiž dostal primátor do rúk od karloveských aktivistov petíciu proti zastavaniu tohto územia. Bolo na nej 21-tisíc podpisov.

Mesto chce pozemok vymeniť

Mestská rada schválila komisiu, ktorá bola poverená diskusiou. Deň pred zasadáním mestského zastupiteľstva komisia s investorom aj rokovala. „Investor deklaroval, že je pripravený stiahnuť návrh na vydanie územného rozhodnutia na výstavbu v lokalite Kráľova hora a je pripravený rokovať o zámene pozemkov,“ informoval Milan Ftáč-

nik. Znamenalo by to, že pozemky by mohli prejsť do vlastníctva mesta a zmenou územného plánu by mesto navždy zakázalo výstavbu v tejto lokalite. Práve so zámenou pozemkov však prichádzajú aj ďalšie problémy. Mesto ešte nevie, aké pozemky by investorovi ponúklo.

Poslanec Martin Borguľa (Smer-SD) vidí aj iné možnosti, ako zámenu pozemkov. „Podľa mojich informácií patria prístupové cesty k tomuto pozemku Bratislavskej vodárenskej spoločnosti a my nemusíme dať súhlas, aby sa cez tieto komunikácie išlo,“ povedal v diskusii Borguľa. Riešenie, za ktoré sa postavili aj niektorí ďalší poslanci, však má tiež svoje úskalnia. „Tieto iné riešenia môžu mať aj neželané výsledky, že okolo celého územia bude plot, a to by sme asi nechceli,“ reagoval v diskusii primátor.

(pj)

Panoráma Bratislavského hradu sa mení z viacerých uhlov

Bytový dom už bližšie postaviť nešlo

Niekoľko metrov od Žigmundovej brány, na úplnom konci Beblavého ulice, vyrastá nový bytový dom. Priamo v panoráme hradu sa tak o chvíľu objaví niečo, čo môže túto jedinečnú lokalitu výrazne deformovať. Jediné, čo verejnosti zrejme ostáva je, že si, ako býva zvykom, musí počkať na to, čo jej niekde vyrastie.

Na názor na túto stavbu sme sa pýtali preto tak na magistráte, ako aj na Starom Meste, no neúspešne. Zrejme je všetko v úplnom poriadku a návštevníci i obyvatelia budú „hrdi na novú pýchu“ Podhradia.

Objekt, na ktorý vydal staromestský miestny úrad stavebné povolenie v júli 2010, má byť podľa pamiatkarov údajne v modernom architektonickom štýle rešpektujúcim Územný plán zóny Vydrica. Investorom bytového domu je spoločnosť Fischer, s.r.o., ktorej konateľom je architekt Dušan Fischer. Téma sa budeme aj naďalej venovať.

(ki)

701 Novomešťanov dostane vianočný príspevok

Obyvatelia tejto mestskej časti, ktorí sa ocitli v hmotnej núdzi, dostanú jednorazový vianočný príspevok - od 30 do 70 eur. Najväčšiu časť tvoria osamelí a nepracujúci dôchodcovia, ktorých penzia nepresahuje 340 eur.

Staré Mesto hľadá náhradu trhoviska na Žilinskej

Samospráva chce otvoriť menšiu tržnicu na Kýčerského ulici a na jar obnoviť niekdajšie trhovisko na Poľnej ulici. Trhovisko na Žilinskej ulici je na súkromnom pozemku, kde sa už dlhodobo uvažuje o výstavbe.

DPB obnovil zrušenú električkovú linku č. 7

Dôvodom je, pre havarijný stav trate, výluka električiek smerujúcich na Hlavnú stanicu, ktorá sa dotkla liniek č. 2, 3, 8 a 13. Okrem obnovenia linky č. 7, začali častejšie pramávať aj trolejbusy na linke č. 210.

Primátor predstavil návrh zvýšenia daní, obyvatelia ho môžu pripomienkovať

Krok, ktorý sa už dlhší čas spomína v súvislosti so snahou ozdraviť zadĺžený rozpočet mesta by sa mal od začiatku budúceho roka stať skutočnosťou. Mesto v snahe udržať vyrovnaný rozpočet vo štvrtok 1. decembra predstavilo návrh na zvýšenie daní z bytov, nebytových priestorov a pozemkov. „Vyšlo nám, že nie sme schopní vytvoriť vyrovnaný rozpočet, ak nesiahneme aj na otázku daní,“ povedal primátor Milan Ftáčnik. Mesto už v roku 2011 muselo šetriť na chode mesta, plány na predaj nehnuteľností sa nevyvíjali podľa očakávaní a tak Bratislava „zarobila“ menej, ako očakávala. „S úsporami pokračujeme aj v roku 2012,“ povedal primátor, „sme jedna z mála slovenských samospráv s prebytkovým bežným rozpočtom mesta – teda neminieme všetky prostriedky na chod mesta, ale časť z nich použijeme na zaplatenie dlhov,“ dodal.

Viac zaplatia podnikatelia

Zvýšenie daní by sa malo menej dotknúť bežných obyvateľov, daň za byty by sa mala zvýšiť o 17 percent. Dane za nebytové priestory narastú v priemere o 75 percent. Paradoxne sú však bratislavskí podnikatelia v rámci Slovenska naďalej vo výhode. „Naši podnikatelia, ktorí vlastnia nebytové priestory, ani po tomto zvýšení nebudú platiť viac, ako podnikatelia v iných krajských mestách,“ vysvetľuje primátor. V praxi bude zvyšovanie daní vyzeráť nasledovne: ak Petr-

žalčan s bytom s rozlohou 60 m² zaplatil doteraz ročne 19,92 eur, v roku 2012 zaplatí 23,4 eur. Majiteľ nebytových priestorov s rovnakou rozlohou v Petržalke zaplatí v roku 2012 namiesto 39,84 eur až 69 eur. Mesto by malo za rok na daniach vybrať o 10 miliónov eur viac ako doteraz. Z toho 50 percent pôjde pre hlavné mesto a 50 percent pre mestské časti.

Výhody pre seniorov a zdravotne postihnutých

Seniori nad 70 rokov alebo držiteľia preukazu ZŤP môžu mesto požiadať o 50 percentnú úľavu z dane. Táto možnosť sa týka aj viacdenných rodín. „Tieto úpravy môžu využiť tie rodiny, ktoré majú pocit, že na nich toto zvýšenie dolahlo vo vyššej miere a nebudú si to môcť dovoliť,“ prisľúbil Ftáčnik.

Bratislavčania môžu návrh pripomienkovať

Návrh všeobecne záväzného nariadenia o zvýšení daní je zverejnený na oficiálnej stránke mesta, rovnako ako aj návrh na rozpočet na rok 2012. K obom týmto dokumentom sa občania môžu verejne vyjadriť. „Každý, kto chce, môže všeobecne záväznú nariadenie pripomienkovať,“ informoval hovorca mesta Ľubomír Andrassy.

Návrh budú poslanci schvaľovať na poslednom tohtoročnom zasadnutí mestského zastupiteľstva 15. decembra.

(pj)

Navrhované zvýšenie dane z bytov

Rusovce, Jarovce, Čunovo, Vajnory, Devín, Záhorská Bystrica, Lamač, Devínska Nová Ves v lokalite Devínske jazero

Pôvodne	Návrh	Nárast	
0,3	0,35	17,1 %	za každý začatý m ² plochy bytu
0,6	1,05	75,6 %	za každý začatý m ² nebyt. priestoru

Nové Mesto, Ružinov, Petržalka, Karlova ves, Dúbravka, Devínska Nová Ves, Rača, Podunajské Biskupice, Vrakuňa

Pôvodne	Návrh	Nárast	
0,33	0,39	17,5 %	za každý začatý m ² plochy bytu
0,66	1,15	73,2 %	za každý začatý m ² nebyt. priestoru

Staré Mesto

Pôvodne	Návrh	Nárast	
0,4	0,47	17,8 %	za každý začatý m ² plochy bytu
0,8	1,4	75,7 %	za každý začatý m ² nebyt. priestoru

Vybavovanie petícií po novom

Na rokovaní novembrového zastupiteľstva sa poslanci zaoberali aj zmenou zásad vybavovania petícií. Keďže 1. júla 2010 nadobudol účinnosť zákon, ktorým sa mení a dopĺňa starší zákon o petičnom práve, mesto považovalo za potrebné tieto zmeny zapracovať aj do vnútorných noriem hlavného mesta. V diskusii sa poslanci vyjadrovali hlavne k počtu podpisov, ktoré sú potrebné na to, aby bola petícia predložená mestskému zastupiteľ-

stvu. Zásady určené v materiáloch mesta uvádzali minimálny počet 5000 podpisov. Poslanci nakoniec pozmeňujúcim návrhom upravili tento počet na 3000. Petícia sa do zastupiteľstva môže dostať aj na návrh najmenej piatich poslancov mestského zastupiteľstva – s týmto pozmeňovacím návrhom prišiel poslanec Stanislav Fiala (KDH).

(pj)

Predvianočné námestia môžete komentovať aj na webe

„A vieš, že ma to tento rok vôbec neťahá do Budapešti a do Viedne?“ obrátilo sa dievča v červenej čiapke na kamarátku v čiernej, obidve prešľapovali v šere na Hviezdoslavovom námestí a zvierali v rukách plastové poháre s medovinou. Tá sa na ňu začudovane pozrela. „Bratislavské vianočné trhy sú síce malé, ale o to milšie. Zdá sa mi, že napríklad v takej Viedni je to komercia na entú,“ vysvetľovala jej spoločníčka. „Komercia – nekomercia, ja by som sa tam menej bála toho, že mi predajú nejaký „paškvil““, vypočuła si vzápätí.

Tradičné Vianočné trhy na Hlavnom a Františkánskom námestí (potrvajú do 23. decembra, tento rok to po niekoľkoročnej prestávke rozvoniava aj na nádvorí Starej radnice) pritiahli počas prvého víkendu viac ako 35 - tisíc ľudí. K občerstveniu sa dostali v 29 stánkoch, v zvyšných 59 si/niekomu blízke mu mohli vybrať darček z dreva, kovu, látky alebo keramiky.

„Trhy mám rád, ale nenávidím ten bordel, ktorý v okolí námestí nechávajú niektorí ich návštevníci. Nerozumiem tomu, ako môže niekto hodiť tácku so zvyškami klobásy a horčice na zem,“ posťažoval sa na Zelenej ulici mladík, ktorý pritom ukazoval na neďaleký odpadkový kôš. „Každé ráno by sem mohol prísť niekto s hadicou a mydlovou vodou a urobiť tu poriadok,“ navrhol. Okrem iného vraj aj preto, aby sme sa nemuseli hanbiť pred okoloidúcimi turistami.

On, ale aj ktokoľvek iný, sa k priebehu Vianočných trhov môže vyjadriť na www.vianocnetrhy.sk. Stránku zriadilo hlavné mesto, predovšetkým, aby na nej informovalo záujemcov o projekte Vianoce v meste a programoch s ním súvisiacich.

„Som rada, že si môžem tento rok varené víno vypiť aj na nádvorí Starej radnice,“ tešila sa Linda, podľa ktorej je výhodou tohto priestoru jeho intímny charakter. „Inde je to taká väčšia krčma pod

Staromestské trhy na Hviezdoslavovom námestí tento rok povyrástli. Okrem úplne nových stánkov láka návštevníkov aj ľadová plocha.

holým nebom,“ nechala sa počuť. „Nechcem tým pritom nikomu ublížiť,“ dodala. Prekáža jej aj to, že niektorí predajcovia nie sú srdeční, aspoň nie tak, ako by si priala. „Zdá sa mi, že chcú len predať to, čo v tom stánku majú, že do toho nedávajú nič viac, nič zo seba.“

Súčasťou trhov je aj najväčší zimný folklórny festival na Slovensku - Slovenské Vianoce v Bratislave. Hudbu a tanec ponúkajú na dvoch scénach – na Hlavnom námestí a tom pri Eurovei. V rámci kultúrneho programu tam postupne vystúpi 98 folklórnych súborov nielen zo Slovenska, ale aj z Estónska, z Maďarska, z Palestíny, Slovinska a Talianska.

Centru prospieva, keď takto ožije

„Ani neviete, ako ma potešilo, keď som sa nedávno premiestňovala po Hviezdoslavovom námestí a počula som tam hrať kapelu,

ktorá práve „dávala“ Severní vítr je krutý, a predtým úvodnú pesničku z českého seriálu Chalupári. Aj keď to nemá nič spoločné s Vianocami, prvýkrát túto zimu som sa cítila vianočne,“ usmievala sa Ela. Podľa ktorej to centru Bratislavy veľmi prospieva, keď takto ožije.

Aj Staromestské vianočné trhy na Hviezdoslavovom námestí potrvajú, rovnako ako tie susedné, do 23. decembra. Ich súčasťou je tento rok aj klzisko pre verejnosť, výťah zo vstupného (jedno euro) poputuje na charitatívne účely.

„Kúpila som si tu punč a vôbec mi nechutil,“ posťažovala sa Lea. „Bol studený a vôbec nie sladký,“ konštatovala. Zaujímalo by ju, aký by mal byť ten správny, ale domnieva sa, že presne opačný.

Dani privítala, že „Hviezdko“ je vzdušnejšie ako v minulých rokoch, pretože je tam menej stánkov. „Počuła som, že to isté sa týka aj vedľajších trhov, to bol dobrý nápad a pomohlo to,“ tvrdí. Mrzelo ju akurát to, že nenašla nikoho, kto by ponúkal langoše. Alebo párok v rožku. „Možno to nie je úplne vianočné, ale dalo by sa to pripraviť nejako inak, tak, aby bolo. Najst' dnes v meste párok v rožku je roba na celý deň,“ podelila sa o svoju skúsenosť.

Petrovi by zase chutilo kakao, napríklad s takými parenými buchťami. „Rozumiem tomu, že predajcovia ponúkajú to, čo ľudia očakávajú, na čo sa najviac tešia, ale keby prišiel niekto s niečím novým, určite by to mnohí ocenili,“ je presvedčený.

(ld)

Hlavné námestie neprinieslo v tomto roku žiadnu veľkú obmenu.

Primátor bilancoval svoju prácu počas prvého roka vo funkcii

Primátor Bratislavy Milan Ftáčnik bilancoval svoje ročné pôsobenie vo funkcii. Zásadným pozitívom je podľa neho otvorenie sa samosprávy hlavného mesta občanom. Zmena atmosféry spôsobila, že aj občania sa aktívnejšie zapájajú do života mesta.

Ako príklady otvorenosti samosprávy uviedol zverejňovanie informácií magistrátu nad rámec zákona, zavedenie protikorupčnej elektronickej pošty, obchodné súťaže a predaj majetku pomocou elektronickej aukcie, dni otvorených dverí primátora, ale aj verejné diskusie občanov, napríklad k otázke PKO alebo verejnej dopravy. Pozornosť upriamil aj na výbe-

rové konania týkajúce sa najmä ob-
sadzovania funkcií riaditeľov mestských príspevkových a rozpočtových organizácií, na základe odbornosti. „Viete, že pri tých podnikoch sa nám podarilo urobiť iba polovicu toho kroku. Dohodli sme sa s poslancami na tom, že politici nebudú priamo vo výkonných orgánoch podnikov. Ja to považujem za veľmi dôležité, že sa nám podarilo tam presadiť manažérov“, uviedol M. Ftáčnik.

Medzi ďalšie pozitíva ročného pôsobenia považuje rozhodnutie o rozvoji nosného systému dopravy, oprave Starého mosta a začatí budovania koľajovej trate do Petržalky. Mesto zriadilo aj komi-

siu pre cyklistickú dopravu a začalo so zriaďovaním mestských cyklotrás.

Medzi úspechy považuje Milan Ftáčnik aj zabránenie búrania PKO.

Na druhej strane priznal aj ne populárne opatrenie v podobe zvýšenia cestovného v MHD, alebo aj úsporné opatrenia vo verejných službách pri čistení mesta. Mnohé rozvojové programy museli podľa neho ustúpiť konsolidácii mestských financií. Aj preto sa odsúva projekt vybudovania novej plavárne, či intenzívnejšieho rozvoja nových cyklistických chodníkov.

(rl)

M. Ftáčnik: „Najviac sme urobili v oblasti otvorenej samosprávy“

V súvislosti s bilancovaním výsledkov svojej práce po jednom roku vo funkcii, poskytol primátor Bratislavy Milan Ftáčnik rozhovor pre Bratislavský kuriér.

Čo považujete za najväčší úspech počas jedného roka vo funkcii?

Za najväčší úspech považujem, že sa nám podarilo urobiť najviac v oblasti otvorenej samosprávy, teda v oblasti, ktorá si nevyžaduje finančné prostriedky. Vnímame obyvateľov ako partnerov, kto-

rých chceme vťahovať do rozhodovania. V tejto súvislosti sme otvorili napríklad projekt participatívneho rozpočtu, kde prizývame aktívnych občanov na spolurozhodovanie o peniazoch mesta.

Čo považujete za najväčší neúspech?

Nepodarilo sa nám napríklad výraznejšie posunúť problém cyklotrás. Cyklisti nám dali veľmi veľa podnetov a plánov, no mohli sme z nich kvôli chýbajúcim peniazom urobiť len malú časť. Kvôli financiám sa nám zatiaľ nepodarilo postaviť kruhovú križovatku v Podunajských Biskupiciach. Šetríme na každej činnosti mesta, aby sme zaplatili dlhy z minulosti.

Zatiaľ sa vám, ani mestskému zastupiteľstvu, nepodarilo vyriešiť využitie Starej tržnice...

Zdedili sme rozhodnutie poslancov, že sa má do tržnice vrátiť trh. Istý čas sme v nej ale organizovali kultúrne akcie. Po ekonomickej analýze oboch možností, či trh alebo kultúra v Starej tržnici, sa vedeniu mesta zdá alternatíva kultúry lepšou voľbou. Dávame na to poslancom argumenty, ale pripúšťame, že sa môžu rozhodnúť aj pre trh.

Súvisí to aj s tým, že PKO môže byť ešte dlho zatvorené?

Súvisí to s tým a my hľadáme priestor pre kultúru v centre mesta.

Ako vidíte osud Mestského divadla MDPOH?

MDPOH je na diskusiu, poslanci mi navrhovali, aby sme ho zriadili ako samostatnú organizáciu, no to si vyžaduje riaditeľa i zázemie. Dnes to zázemie má na starosti naša organizácia BKIS. Ja ale súčasný režim divadla nepovažujem dlhodobu za optimálny. Snaha priviesť tam niekoho, kto by sa o divadlo staral, bola dobrá. Súvisí to s ekonomikou i otázkou, akú funkciu, či aký priestor má toto divadlo na divadelnom trhu plniť. Prijemné zistenie je, že divadlo DPOH má svojho diváka a nie je problém s predajom predstavení. Divadelný priestor by tu mal zostať a mali by sme divadlu nájsť koncepciu - či ho rozvíjať vlastnými silami, ale prostredníctvom subjektu, ktorý by doň vložil energiu a finančné prostriedky a pomohol zabezpečiť vyššiu úroveň chodu divadla.

Robert Lattacher

Zrušia PAMING, bude Marianum „eseročka“?

Mestskí poslanci nedávno odmietli vymeniť riaditeľov v niektorých mestských organizáciách. Návrhy na nových šéfov predkladal primátor a išlo o víťazov výberových konaní na post riaditeľov mestských podnikov Paming, Marianum, GIB, STaRZ a BKIS. Neúspešný pokus o výmenu riaditeľov niektorých mestských organizácií bude mať, zdá sa, pokračovanie na decembrovom zastupiteľstve.

Podľa primátora Milana Ftáčnika prišli mestskí poslanci s návrhom na zrušenie organizácie Mestský investor pamiatkovej ob-

novy (Paming) s tým, žeby bola jej činnosť začlenená do organizácie Generálny investor Bratislavy (GIB) pod samostatnú sekciu. Primátor si od tohto prípadného kroku sľubuje úsporu financií.

V súvislosti s mestským pohrebníctvom Marianum primátor uviedol, že táto organizácia má na starosti aj ochranu a starostlivosť o verejné priestory ako sú Ondrejský cintorín, či cintorín pri Kozej bráne. Ide ale o neaktívne cintoríny, ktoré si vyžadujú skôr náklady, no neprinášajú pre podnik výnosy. V oblasti pohrebných služieb sa podľa neho Marianum správa ako ko-

merčná organizácia. „Je tu názor transformovať Marianum na „eseročka“, teda organizáciu so sto-percentnou účasťou mesta, ktorá bude vstupovať do komerčných vzťahov tak, ako to robia súkromné pohrebné služby“, uviedol primátor. Dodal, že tieto zámery dostanú poslanci na rokovaní decembrového zastupiteľstva. Otázku nových riaditeľov podnikov STaRZ a GIB chce primátor riešiť opäť hlasovaním a u poslancov hľadá podporu. Pokiaľ ide o BKIS, riaditeľ Vladimír Grežo zrejme aj naďalej zostane vo funkcii.

(rl)

Železnice už získali od Nového Mesta pozemky pre TEN-T

Pred dvomi týždňami novomestskí poslanci neboli uznášaniaschopní, a tak prenájom a predaj pozemkov Železniciam SR neschválili. Dostatok poslancov sa stretol až v utorok 29. novembra a svojim hlasovaním posunuli projekt TEN-T o krok dopredu. ŽSR tak získala do vlastníctva 182 m² za takmer 20 tisíc eur a do prenájmu 2750 m², za ktoré bude platiť takmer 23 tisíc eur ročne. Miestni poslanci už pri debate pred dvoch týždňov ukázali, že s viacerými detailami v projekte TEN-T nesúhlasia úplne. Preto sú pripravení a odhodlaní projekt sledovať a prichádzať s prípadnými pripomienkami.

„Vyslali sme signál, že nie so všetkým súhlasíme. Našou úlohou v ďalšej fáze bude projekt pripomienkovať tak, aby sme pre občanov vybojovali čo najviac výhod, aby neboli postihnutí hlukom, pra-

chom a vibráciami“, vyjadril sa starosta MČ Nové Mesto Rudolf Kusý. Ako jeden z príkladov uviedol Základnú školu na Odborárskej ulici. Tá bezprostredne susedí s budúcou stavbou a poslanci na čele so starostom trvajú na zabezpečení jej okolia tak, aby škola mohla normálne fungovať aj počas výstavby. Jednou z možností je napríklad vybudovanie protihlukovej steny. Poslanci však neschválili všetky plánované prenájmy. Okrem pozemkov, kde mali stáť sklady, sú to aj pozemky pri Eko-podniku na Račianskej ulici. Mestská časť tam totiž v budúcnosti plánuje postaviť kultúrny dom. Projekt TEN-T má vlakom prepojiť stanice Rača - Predmestie - Filiálka - Petržalka. Veľká časť výstavby sa bezprostredne dotýka Nového Mesta.

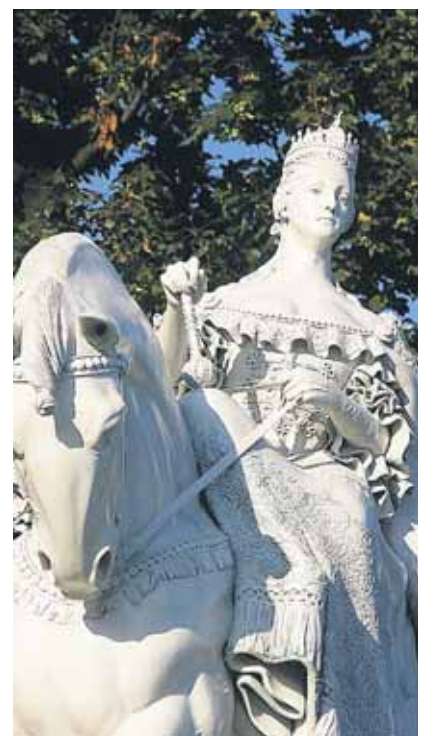
(pj, sita)

Zhotoviteľia pomníkov by mali vzísť z verejných súťaží

Pred realizáciou každého pomníka v meste by sa mala vyhlásiť verejná súťaž na jeho zhotoviteľa, platí by to malo aj v prípade toľko diskutovaného súsošia Márie Terézie. Konštatovali to členovia Rady Slovenskej výtvarnej únie (SVÚ), podľa ktorých by rôzne varianty vyhotovenia „rozprúdili“ verejnú diskusiu, čo by zvýšilo šancu nájsť to najlepšie možné riešenie.

Čo sa týka Márie Terézie, t najší architekti a výtvarníci nedostali podľa členov „Rady“ príležitosť spolupodieľať sa na projekte. Považujú za dobré, že rôzni investori sú ochotní podporiť kultúru, a že na sochy sa nájdu peniaze zo súkromných zdrojov a nezaťažujú sa tým pádom verejné financie.

(sita)

Mesto predá priestory v Paláci Motešických

Mestskí poslanci schválili predaj nebytových priestorov v Paláci Motešických. Predajom sa mesto snaží zbaviť dlhu, ktorý tesne pred odchodom z funkcie uznal bývalý primátor Ďurkovský. Dlh sa týka nahromadených 800-tisíc eur, ktoré magistrát nevkladal do fondu opráv a služieb.

Primátor chcel pôvodne situáciu riešiť tým, že mesto bude ukladať peniaze do tzv. súdnej úschovy. „To znamená, že ich nebudeme platiť vlastníčkovi pohľadávky, ale budeme ich ukladať akoby nabok. Ak by súd uznal, že pohľadávka je neoprávnená, vrátia sa hlavnému mestu. To sa nám zdalo ako najlepšie riešenie“, vysvetľuje primátor. Toto riešenie však nebolo prijaté a mesto sa dostalo do exekúcie. Preto chce primátor nebytové priesto-

ry predať za cca 2 mil. eur. 800-tisíc eur tým síce pôjde rovno vlastníčkovi pohľadávky, ale „v zmluve bude uzatvorená dohoda, ktorá hovorí, že ak súd povie, že tie peniaze spoločnosti nepatrili, vrátia sa do pokladne mesta,“ vysvetlil ďalej Ftáčnik.

Nespokojní obyvatelia sa obrátili na súd po tom, čo väčšinový vlastník budovy v máji 2008 zvýšil príspevok do fondu opráv z 33 centov na 31 eur. Obyvatelia týchto priestorov by tým pádom museli do fondu vkladať v niektorých prípadoch až takmer 5000 eur mesačne. Dlh, ktorý sa týmto nahromadil, uznal na konci svojho funkčného obdobia bývalý primátor Ďurkovský.

(pj)

Občania môžu naďalej participovať na rozpočte

Bratislava má za sebou pilotný projekt programu Participatívny rozpočet. Ide o projekt, vďaka ktorému bude mať široká verejnosť možnosť zasiahnuť do rozpočtu mesta svojimi návrhmi. Do pilotnej fázy programu bolo „na skúšku“ vložených 15-tisíc eur, získaných zo sponzorských darov. „Projekty boli zaujímavé, je však pravda, že za 15-tisíc eur ich nebude možné všetky realizovať,“ konštatoval primátor Milan Ftáčnik, „ale bola to skúška, či sa vôbec nájdu aktívni ľudia, ktorí touto formou chcú prispieť ku skvalitneniu života v meste,“ dodal.

Našlo sa dokopy 200 ľudí, ktorí predložili projekty rôzneho druhu. Na novembrom zastupiteľstve mestskí poslanci rozhodovali o budúcnosti tohto projektu. Hlasovaním požiadať primátora, aby v rozpočte na rok 2012 vyčlenil sumu na samostatný projekt „Participatívny rozpočet pre Bratislavu“.

V návrhu rozpočtu na rok 2012 sa už s touto položkou počíta, je v ňom na ňu vyčlenených stotisíc eur. Definitívne sa táto suma po-

tvrdí na poslednom tohtoročnom zastupiteľstve pri schvaľovaní rozpočtu na rok 2012.

Ako môžu ľudia rozhodovať?

Mechanizmus rozhodovania o financiách vyčlenených v participatívnom rozpočte má niekoľko fáz. Najskôr sa vytvorí istá skupina – tzv. participatívna komunita, ktorú spája buď teritoriálna alebo tematická príbuznosť. Môže ísť teda o obyvateľov mestskej časti, ktorí chcú vo svojom okolí niečo zmeniť alebo komunita ľudí, ktorí majú záujem meniť niečo v určitej oblasti ako kultúra, školstvo, doprava a pod. V ďalšej fáze si tieto skupiny zvolia svojich zástupcov, ktorí budú prezentovať ich záujmy v konfrontácii so zástupcami iných skupín na úrovni zhromaždení. Títo zástupcovia budú medzi sebou dohadovať tiež možnosti rozpočtu.

(pj)

Pet fľaše pre ľudí bez domova

Neviete, čo s nahromadenými umelohmotnými fľašami od minerálov, malinoviek a rôznych nápojov? Zapojte sa do akcie „Pet fľaše pre ľudí bez domova.“ O čo ide?

„Každý, kto sa zapojí do akcie a odovzdá takto prázdne pet fľaše pre bezdomovcov, pomôže nielen zlepšiť stav životného prostredia okolo, ale najmä poskytuje klientom útulku prácu a vďaka nej aj financie, slúžiace na zlepšenie ich stravovania i bývania,“ vysvetľuje vedúci pracovnej terapie útulku a iniciátor myšlienky Ing. Ján Neštrák. Prázdne pet fľaše totiž klienti v domove spracúvajú a zároveň v ďalšom procese odovzdávajú na

ďalšie spracovanie, vďaka čomu majú možnosť zlepšiť svoju finančnú i materiálnu situáciu – pod odborným dohľadom zodpovedného personálu Domova sv. Jána z Boha. Záujemcovia, ktorí sa chcú zapojiť do akcie, môžu prázdne pet fľaše doniesť priamo do Domova sv. Jána z Boha na Hattalovej ulici č. 6 v MČ Nové Mesto v čase od 8.00 hod. do 15.00 hod., prípadne sa dohodnúť a získať viac informácií na tel. č.: 02/ 44 45 80 17 alebo mailom kontakte: domovmb@gmail.com.

Andrea Eliášová

Stavebník sa ospravedlnil Dúbravčanom za nočné betónovanie

Desiatky Dúbravčanov z okolia Brižitskej a Ulice Martina Granca rušila začiatkom minulého týždňa betónovaním v nočných hodinách spoločnosť SkyBau. Informáciu potvrdil hovorca mestskej časti Michal Kriško, podľa ktorého „dotyčná firma požiadala náš stavebný úrad o povolenie v predvečer inkriminovanej noci, ale vôbec nečakala na povolenie. Urobiť tak pritom mala v zákonnej lehote – tridsať dní pred plánovaným betónovaním“.

Podľa Kriška sa jeden z majiteľov SkyBau prišiel 1. decembra za incident ospravedlniť dúbravskému starostovi Jánovi Sandtnerovi, „porušenie všeobecne záväzného nariadenia vysvetlil tým, že betónová doska sa musí betónovať súvisle, 24 hodín, je to bežný technologický postup“.

Sandtner potom podľa hovorca asistenta riaditeľa spoločnosti Patrika Golského požiadal, aby sa firma ospravedlnila postihnutým Dúbravčanom na webovej stránke mestskej časti. To sa medzičasom stalo. „Z pohľadu realizácie diela sa

Bude stačiť za rušnú noc iba ospravedlnenie?

jednalo o výnimočnú situáciu, ktorá sa už nebude opakovať,“ objavilo sa okrem iného na www.dubravka.sk. Okrem toho je súčasťou textu aj veta, že „o výkone stavebných prác aj v nočných hodinách upovedomilo vedenie stavby miestny úrad aj okrskovú stanicu mestskej polície“. Oznámenie však rozhodne nie je to isté, čo povolenie.

„O prípadných sankciách bude rozhodovať dúbravský stavebný úrad,“ konštatoval Kriško. O jeho rozhodnutí vás budeme informovať v najbližšom a zároveň poslednom tohtoročnom čísle Bratislavského kuriéra.

(ld)

Pomocná ruka nájomcom v reštituovaných bytoch

Slovenská metropola reaguje na prijatie zákona, ktorým sa od septembra t. r. upravil spôsob usporiadania nájomných vzťahov k reštituovaným bytom. Mesto v záujme širšieho informovania Bratislavčanov, ktorých sa zákon priamo dotýka, pristúpilo k vypracovaniu zjednodušeného manuálu. Ide o akúsi „kuchárku“, ktorá má pomôcť nájomcom pri lepšej orientácii v zložitej spleti paragrafov zákona. Zákona, ktorý rieši otázku nového, nájomného bývania pre ľudí doposiaľ bývajúcich v reštituovaných domoch. Magistrát zverejnil dôležité informácie

a tlačivá potrebné na riešenie tejto otázky na stránke www.bratislava.sk, časť Formuláre, Tlačivá.

Súčasťou zjednodušeného manuálu sú pravidlá prijímania jednotlivých žiadostí, podmienky posudzovania novej bytovej náhrady či legislatívne rámce upravujúce spôsob nároku na poskytnutie štátnej dotácie. Samospráva zároveň upozorňuje na dôležité termíny, ktoré musí dodržať žiadateľ, aby si mohol uplatniť jeho zákonné práva. Ide napríklad o termín 31. marec 2012, dokedy musí prísť k vypovedaniu zmluvy, alebo o dátum 30.

september 2012, kedy je posledný deň na podanie žiadostí o poskytnutie bytovej náhrady. Mesto je následne, do konca roka 2016, povinné poskytnúť dotknutým obyvateľom, oprávneným žiadateľom náhradný byt. Za vypratý byt v reštituovanom dome môže žiadateľ získať náhradu, ktorá je okrem iného limitovaná počtom osôb. Pre jednu osobu ide o byt s maximálnou výmerou 45 m², pre 2 až 3 osoby je maximálna rozloha nového bytu 60 m² a pri 4 až 5-člennej rodine ide o trojizbový byt o výmere do 75 m².

(red)

MARIANUM

POHREBNÍCTVO MESTA BRATISLAVY

Najlepšia voľba v najťažšej chvíli

Garancia profesionálnych služieb a nízkych cien

VIAZAREŇ VENCOV

Svätoplukova 1
824 91 Bratislava
tel.: 02/5070 0147

www.marianum.sk

POHREBNÁ SLUŽBA

Bratislava, Svätoplukova 1
tel.: 02/5542 1304, 5070 0140

CINTORÍNY

Bratislava, Slávičie údolie
tel.: 02/6542 3969
Bratislava Ružinov
tel.: 02/4319 1010

VÝVOZ ZOSNULÝCH Z BYTOV

NON STOP
02/4342 6066,
02/4342 6062
mobil: 0903 409 979

Kupón na zľavu 10% môžete uplatniť pri vybavovaní pohrebu v Pohrebnej službe na Svätoplukovej ulici č. 1 v Bratislave. Všeobecné podmienky pre uplatnenie kupónu na zľavu vo výške 10%, zoznam vybraných tovarov a služieb je zverejnený v sídle organizácie.

MARIANUM POHREBNÍCTVO MESTA BRATISLAVY
ZĽAVA 10%
NA VYBRANÉ TOVARY A SLUŽBY

Na spor cirkvi s mestom doplatí najviac škola

Základná škola na Jesenského ulici patrí medzi najstaršie základné školy v našom meste. Budova z 19. storočia je kultúrnou pamiatkou, patríla cirkvi, v 50. rokoch minulého storočia ju poštátnili. Od roku 1870 zažila škola rôzne zmeny i otrasy, ale prežila. Dnes to však už neplatí. Cirkvev, ktorá školu v rámci reštitúcie opäť získala, ju totiž vzápätí predala. Nový majiteľ – firma INUQ – je nedostupný, komunikácia s ním je takmer nemožná.

Základná i umelecká škola pre stovky staromestských školákov s najväčšou pravdepodobnosťou svoju činnosť skončí v terajšom objekte. Mestskí poslanci na októbrom zasadení zaviazali primátora Milana Ftáčnika, aby inicioval premiestnenie mestskej Základnej umeleckej školy na Jesenského ulici a ZUŠ na Podjavorinskej ulici do budovy Mestského divadla P. O. Hviezdoslava v prípade, že nedôjde k dohode s novým majiteľom školy.

Z peňazí za školu opraví Dóm sv. Martina

Rímskokatolícka cirkev, Farnosť sv. Martina si uplatňovala reštitučný nárok k budove školy na Jesenského ulici v Bratislave už od roku 1995. Keďže nedošlo k dohode o vydaní nehnuteľnosti s Hlavným mestom Bratislava, bola Farnosť sv. Martina nútená uplatniť svoj nárok súdnou cestou. Súdný spor bez zavinenia Farnosti sv. Martina trval viac ako 14 rokov. Súd definitívne potvrdil vlastnícke právo Farnosti sv. Martina k budove školy v roku 2010.

Z informácií Bratislavskej arcidiecézy vyplýva, že počas 14 rokov trvania súdneho sporu sa Farnosť sv. Martina niekoľkokrát pokúšala o mimosúdne urovnanie súdneho sporu s Hlavným mestom Bratislava. „Žiaľ, bezvýsledne. Vzhľadom na to, že Farnosť sv. Martina nemala dostatok finančných prostriedkov na prevádzku a údržbu školy a je vystavená vysokým nákladom spojených s údržbou a nevyhnutnou rekonštrukciou Dómu sv. Martina, pristúpila k odpreda-

Reštitúcia sa negatívne dotkla predovšetkým školy. foto mk

ju budovy školy na Jesenského ulici v Bratislave. Prostriedky získané z predaja budú použité v prvom rade na rekonštrukciu Dómu sv. Martina,“ uvádza farnosť, ktorá pripúšťa, že ďalšie fungovanie školy bude závisieť od dohody s novým vlastníkom. Ibaže niekoľko pokusov zo strany samosprávy sa neskončilo úspešne.

Rekonštruovali za takmer pol milióna

Podľa hovorca magistrátu Ľubomíra Andrassyho MČ Staré Mesto investovala do školy v rokoch 2005-2011 celkovo vyše 430-tisíc eur a magistrát v rokoch 2004-2007 viac ako 20-tisíc eur. Andrassy zároveň dodal, že cirkev postavila aj mesto pred hotovú vec a o predaji školy ich informovala až začiatkom septembra. „Mesto vychádza cirkvi v ústrety, viaceré objekty jej prenajíma za symbolické sumy. Ide napríklad o Spojenú školu svätého Vincenta de Paul v Ružinove, či Spojenú školu Svätej Rodiny v Petržalke,“ uviedol. Mesto popri tom iniciovalo stretnutie so súčasným majiteľom aj prostredníctvom právnej kancelárie, ktorá ho na Slovensku zastupuje, aby sa

dohodli na ďalšom postupe. „Zatiaľ máme iba nepriame vyjadrenie, že nemá záujem v blízkej budúcnosti využívať objekt na iné účely, než na aké slúži teraz. V priebehu decembra by sa malo uskutočniť stretnutie, kde by si chceli dohodnúť presné pravidlá prípadného prenájmu, aj s prihliadnutím na vyčíslené náklady, ktoré mesto i mestská časť vynaložili na rôzne opravy a úpravy,“ povedal Andrassy.

Kde hľadať majiteľa?

Podľa dostupných informácií z obchodného registra, spoločnosť INUQ sa venuje kúpe a predaju tovaru, sprostredkovateľskej činnosti v oblasti obchodu a prenájmu hnuiteľných vecí. Overovanie faktov je však veľmi zložitá, lebo na zverejnených kontaktoch sídla na Pannenskej ulici nikto nereaguje. Firma totiž funguje ako schránková a nemá ani webovú stránku a nikde sa nedopracujete ani k telefonickému kontaktu. Niektoré nepotvrdené informácie hovoria o prepojení až do Švajčiarska. Vzhľadom na sľúbené decembrové stretnutie je zrejme, že písomnú agendu mesta i mestskej časti si majiteľ prevzal.

Názory rodičov i Bratislavčanov, ktorí celý prípad pozorne sledujú, sú jednoznačné. Nárok cirkvi nespochybňujú, prekáža im však spôsob, ako sa samotný predaj uskutočnil. Postup cirkvi považujú za nezodpovedný, chybu však podľa nich urobilo aj mesto, ktoré spor o školu prehralo ešte v marci 2010. Kauzu budeme sledovať aj ďalej.

VÚVH ukrýva aj päť modelov vodných tokov

Hydrotechnické laboratóriá Výskumného ústavu vodného hospodárstva (VÚVH) merali napríklad aj sily pôsobiace pri jedinečnom otáčaní mosta Apollo počas jeho osádzania. V obrovských halách laboratórií sa v súčasnosti nachádza päť modelov rôznych vodných tokov. Okrem Dunaja skúmajú pracovníci ústavu aj model Čiližského potoka, ktorý je vybudovaný pre potreby revitalizácie potoka a Čiližských mokradí či dva modely pre vývoj protipovodňovej ochrany Banskej Bystrice. Naj-

ti s výmenou pozemkov pod PKO. Ako na poslednom mestskom zastupiteľstve informoval primátor Milan Ftáčnik, mesto má naďalej zámer výmeny pozemkov pod PKO za lokalitu VÚVH. „Chceme naďalej diskutovať o zámene, ktorá by znamenala zachovanie PKO a premiestnenie zámerov investora do susednej časti, teda do lokality VÚVH,“ informoval primátor. „Ministerstvo životného prostredia sa stavia k tejto otázke pozitívne, ale musí byť toto pracovisko adekvátnym spôsobom nahradené, a to

novším prírastkom je model úseku Moravy, ktorý je súčasťou projektu revitalizácie jej ramien. „Revitalizácia ramien sa robí postupne, to čo bolo na začiatku skúmané, je už aj v praxi zrealizované. V súčasnosti robíme ďalšie ramenná,“ vysvetľuje vedúci VÚVH Dušan Abaffy.

Riešili aj Gabčíkovo

Vo VÚVH boli odskúšané všetky vodné diela, vybudované na Slovensku. Pomocou 3D modelov tu ako prvé testovali vodné dielo Dobšiná. Laboratóriáprehodnocovali aj všetky vodné diela, budované na toku Váhu, ktoré dnes tvoria tzv. Vážsku kaskádu. Najzložitejším však podľa pracovníkov ústavu bolo testovanie súvisiace s budovaním vodného diela v Gabčíkove. Vyžiadalo si odskúšanie až dvadsiatich alternatív situačného riešenia.

Množstvo vody ako pre Petržalku

Budova VÚVH bola v poslednom čase spomínaná v súvislos-

ešte pred tým, ako by sa toto malo zrušiť,“ vyjadril sa minister životného prostredia József Nagy, „pokial' sa toto splní, tak Ministerstvo životného prostredia nemá výhrady k takejto výmene,“ dodal. Hydrotechnické laboratóriá však nie je jednoduché premiestniť. Takéto zariadenie potrebuje veľký prísun vody. Pod samotnými laboratóriami sú obrovské nádrže. „Dnes sem ide toľko vody, koľko ide do Petržalky,“ vysvetľuje Juraj Brtko, generálny riaditeľ VÚVH. „Podľa mňa je zbytočné to tu búrať a stavať niekde inde, keď je to tu funkčné,“ dodáva Brtko.

VÚVH je jedinečným komplexom nie len v kontexte Slovenska, ale aj Európy, podľa slov Juraja Brtku má ústav 25 % činnosti v zahraničných projektoch. Ako pobočka českého Ústavu vodného hospodárstva vznikol už v roku 1920 a ako samostatná pobočka funguje od roku 1951 – v týchto dňoch ústav oslavuje svoje 60. narodeniny.

december 1994	cirkev predložila hl. mestu výzvu na uzavretie dohody o vydaní budovy
marec 1996	cirkev sa domáha vydania objektu v zmysle reštitučného zákona
január 2009	Okresný súd Bratislava 1 rozhodol v prospech cirkvi
marec 2009	Hlavné mesto sa voči rozsudku odvolalo
marec 2010	Krajský súd Bratislava potvrdil správnosť rozhodnutia okresného súdu
október 2010	zápis spoločnosti INUQ, s.r.o. do Obchodného registra
august 2011	cirkev predala objekt školy spoločnosti INUQ, s.r.o.

(buj)

(pj)

Sprievodca musí byť neustále v obraze

Aj Vladimíra Královiča odmenilo Bratislavské kultúrne a informačné stredisko (BKIS) počas nedávneho Dňa bratislavských sprievodcov (22. novembra, pozn. redakcie) – cenu dostal v Primaciálnom paláci „za štyridsaťročnú prácu pri vytváraní pozitívneho obrazu Bratislavy a rozvoj sprievodcovskej a vlastivednej činnosti na jej území“. Okrem neho ocenili ešte ďalších dvoch stále aktívnych sprievodcov – Alžbetu Sopuskovú a Petra Malaschitzu, za „mimoriadny prínos k vytváraniu obrazu slovenského hlavného mesta a výnimočné zdokumentovanie jeho histórie“ zase Jozefa Haľka a Štefana Holčíka.

Vladimír Královič je pôvodným povoláním ekonóm, a ako sám hovorí, pred rokom 1989 by sa len sprevádzaním neužíval. Dal sa na to, pretože ho zaujímajú ľudia, s ktorými sa rád zoznamuje, navyše rád propaguje Bratislavu. Žije v nej od dvoch rokov. „Poznám celé Staré Mesto, býval som v Karlovej Vsi a v Dúbravke,“ prezrádza.

Slovenská metropola sa podľa neho za posledné roky zmenila k lepšiemu, oceňuje, že sa tu obnovujú a zveľaďujú pamiatky. Zdá sa mu ale, že niektorí investori k nim pristupujú necitlivo. „Svoje pozemky chcú využiť. Keď už niečo

postavia, chcú mať z toho osôh a zisky. Preto nestavajú romantické domčeky, z toho by nič nemali.“

Královič sprevádza jednotlivcov aj skupiny, baví ho na tom všetko, nezaťažujú ho ani problémy. „Tie sú na to, aby sa riešili. Je to o spolupráci,“ tvrdí. Objednať si ho môže ktokoľvek, sprevádza v slovenčine, poľštine a v ruštině. „Ruských turistov po revolúcii ubudlo, posledné štyri až päť rokov sa ich záujem o turistiku opäť zväčšuje,“ má pocit.

Tí, ktorých po hlavnom meste sprevádza, sa podľa neho nemenia, sú rovnakí a kladú mu rovnaké otázky. Inak pristupuje k deťom, ktoré by suché fakty veľmi nebavili. „Zaujíma ich, kde sa čo udialo, zaujímaví ľudia a legendy o nich,“ vymenúva. Sprievodca by sa mal pritom podľa Královiča vždy prispôbiť tým, ktorých sprevádza.

Okrem toho sa musí neustále vzdelávať, „vždy je niečo nové, menia sa napríklad pohľady na pamiatky, preto treba byť v obraze“. Občas sprevádza aj členov rodiny, keď si ale po ulici vykračuje sám, dokáže sa uvoľniť a nemyslieť na to, čo je okolo neho.

„Sprievodca by mal byť odborné zdatný, jazykovo vybavený, mal by zaujať svojím prejavom, výkladom, upútať hlasom, aby sa mu

Vladimír Královič (piaty zľava) bol jedným z tento rok ocenených aktívnych sprievodcov. foto mk

skupina nerozliezla. O tom – ktorom mieste musí povedať to najzaujímavejšie, musí byť zrozumiteľný, vládny a tolerantný,“ konštatuje Královič. Ktorého keď klienti zaskočia, tak sa vraj vždy vynájde, a keď niečo nevie, tak to prizná, nevymýšľa si. Za dôležitý označuje aj sprievodcov vzhľad. „Mal by solídne vyzerať, byť vhodne oblečený.“

Za jednu z najnevhodnejších otázok, akú kedy dostal, považuje

túto: Aký vysoký je pylón na Slavíne? Nerozumie tomu, že to niekoho môže zaujímať.

Na bežnú skupinu sa Královič nepripravuje, len keď sa s ňou má vybrať niekam, kam nechodí často. Počas sezóny sprevádza dvakrát do týždňa, a bude to robiť tak dlho, kým mu „neodídu“ kľby. Ideálna skupina je pre neho tá do desať ľudí, čím viac ich v nej je, tým väčšie problémy sú s presunmi. „Navyše upadá kvalita.“ Raz

dokonca sprevádzal dvesto ľudí, to keď pred rokmi otvárali vtedajší Dom odborov, dnešný Istropolis, to ale vraj bolo príjemné.

Ostatných sprievodcov po Bratislave Královič za konkurentov nepovažuje, naopak, snaží sa mať s nimi všetkými férové vzťahy.

Hlavnému mestu podľa neho chýbajú parkoviská pre autobusy, kultúrny program pre turistov a verejné záchody.

(ld)

TATRA BANKA

Nová pobočka Tatra banky

V polyfunkčnom objekte
Tatra Grand Residence, Dunajská ulica 6

Otváracie hodiny
Po – Pi: 8.00 – 18.00

: najlepši idú za nami

Member of Raiffeisen Bank International

02/6866 1000 > 02/5919 1000 > 0903 903 902 > 0906 011 000 > 0850 111 100 | dialog@tatrabanka.sk | www.tatrabanka.sk

Deti aj rodičia majú záujem o zdravé stravovanie

Projekty Školské mlieko a Školské ovocie sú programy pre školy a škôlky, podporujúce návyky na zdravé stravovanie. V bratislavských školách aj škôlkach zaznamenali za niekoľko rokov veľký úspech a neoblúbili si ich len deti. „Rodičia oba programy prijali pozitívne, pretože podporujú návyk detí na konzumáciu ovocia a zeleniny a zabezpečujú pravidelný prísun bielkovín,“ komentuje úspech programov petržalská hovorkyňa Mária Grebeňová-Laczoová. Takmer každá mestská časť má s niektorým z programov skúsenosť. Nezapojili sa do nich len školy či škôlky z menších mestských častí – Jarovce, Vrakuňa a Devín.

Mohlo by byť viac druhov ovocia

Tisíce detí a žiakov dostávajú počas školského roka v rámci desiaty, obedov či olovrantov mlieko, mliečne výrobky, ovocie alebo ovocné šťavy. „Deti si obľúbili jablkovú šťavu aj dodávané ovocie – hlavne jablká a menej často dodávané hrušky,“ povedal hovorca MČ Rača Jaroslav Hinšt a

zároveň dodal, že by k vylepšeniu projektu mohlo prispieť častejšie obmieňanie druhov ponúkaného ovocia. Mliečne výrobky jedálne podávali vo forme mlieka a menej často jogurtov. Obľúbenými sa stali automaty na ochutené mliečne nápoje, ktoré fungovali na karty s predplateným kreditom. „Deti si môžu vybrať mlieko z automatu kedykoľvek bez potreby nosiť pri sebe hotovosť, dostane kartu s nulovým kreditom, ktorú rodič môže dobiť ľubovoľnou sumou,“ vysvetľuje Ján Borčín, komunikačný manažér MČ Nové Mesto. Na niektorých školách podávajú formou automatov aj ovocné šťavy.

Okrem jedla aj osвета

V niektorých školách vzali posolstvo mliečnych a ovocných projektov naozaj zodpovedne. Pre deti pripravili okrem zdravých pokrmov aj prednášky či rôzne programy, ktoré mali v deťoch prebudiť vzťah k zdravej výžive. „Okrem pravidelného podávania ovocia absolvujú deti aj prednášky o zdravej výžive a význame konzumácie čerstvého ovocia,“ hovorí staro-

mestský hovorca Tomáš Halán. V niektorých škôlkach do osvetových programov zapojili aj rodičov. V Rači napríklad deti s rodičmi vyrábali ovocné a zeleninové šaláty, ale aj postavičky, degustovali nátierky, či varili polievky. V ďalšej račianskej materskej škole sa „malé deti učili jesť ovocie aj so šupkou,“ informoval Hinšt.

(pj)

V. Bajan hodnotí rok pôsobenia: „Spoločnime sa na svoju pamäť..“

Cez poznanie minulosti môžeme posúdiť prítomnosť a reálne načrtnúť budúcnosť.

Aj preto je potrebné koncom roka obzrieť sa späť. Medzi najpalčivejšie problémy Petržalky patrí parkovanie. Absolvovali sme viacero stretnutí so slovenskými aj zahraničnými odborníkmi na statickú dopravu a mám pripravené zásadne mantinely novej parkovacej politiky. Už začiatkom budúceho roka musíme spustiť výstavbu nových parkovacích domov. Bez nich sa nedostatok parkovacích miest eliminovať nedá. Regulovať parkovanie zákazmi, príkazmi, pokutami či poplatkami nemá zmysel, ak nevytvoríme nové miesta na parkovanie.

Rok 2011 a najmä stovky ohlasov od Petržalčanov nám ukázali, že projekt Čistá Petržalka, kvôli ktorému sme preorganizovali prácu miestneho podniku Verejnoprospešných služieb, začal prinášať prvé ovocie. Upratujeme viac a za rovnaké alebo dokonca menšie peniaze, v porovnaní s predchádzajúcim obdobím kvalitnejšie a zodpovednejšie. Sad Janka Kráľa už nebude trpieť odpadkami pri smetných košoch. S Auparkom sme sa dohodli, že sa bude na údržbe sadu podieľať. Veľkokapacitné kontajnery pristavujeme častejšie a od budúceho roka dokonca štyrikrát a to počas víkendov, keď ľudia majú čas

zbaviť sa nepotrebných vecí. Zberný dvor, kde môže ktokoľvek odovzdať väčší odpad, ale aj tabuľové sklo či biologický odpad, je prístupný 6 dní v týždni. Vyčistili sme Šrobárovo námestie od zvyškov staveniska, orezali sme stromy a kríky pri domoch či na parkoviskách, ktoré po tom volali už dlho. Stovky výziev, správnych konaní či uložených pokút smerovalo k nezodpovedným vlastníkom či správcov pozemkov, priestranstiev či kontajnerových stojísk. Máme za sebou nevyhnutné verejné obstarávanie a už onedlho pribudne v Petržalke 250 nových košov a 70 lavičiek.

V Petržalke vyrastá hokejový štadión a rokujeme aj o umiestnení malej športovej haly. Konkrétne črty dostáva naša predstava o plavárni a tak verím, že čo najskôr spolu s poslancami a za pomoci hlavného mesta uzavrieme aj diskusie o tomto zámere a pristúpime k jeho realizácii. Popri tom pripravujeme revitalizáciu niektorých menších sídliskových športovísk.

Zrekonštruovali sme niektoré z našich terás za cca 150 tis. € a za ďalších vyše 100 tis. € sme opravili komunikácie a chodníky. Opravili sme strechy na niektorých základných školách, vybudovali detské ihrisko na Kopčianskej ulici, dokončili revitalizáciu Vlasteneckého námestia.

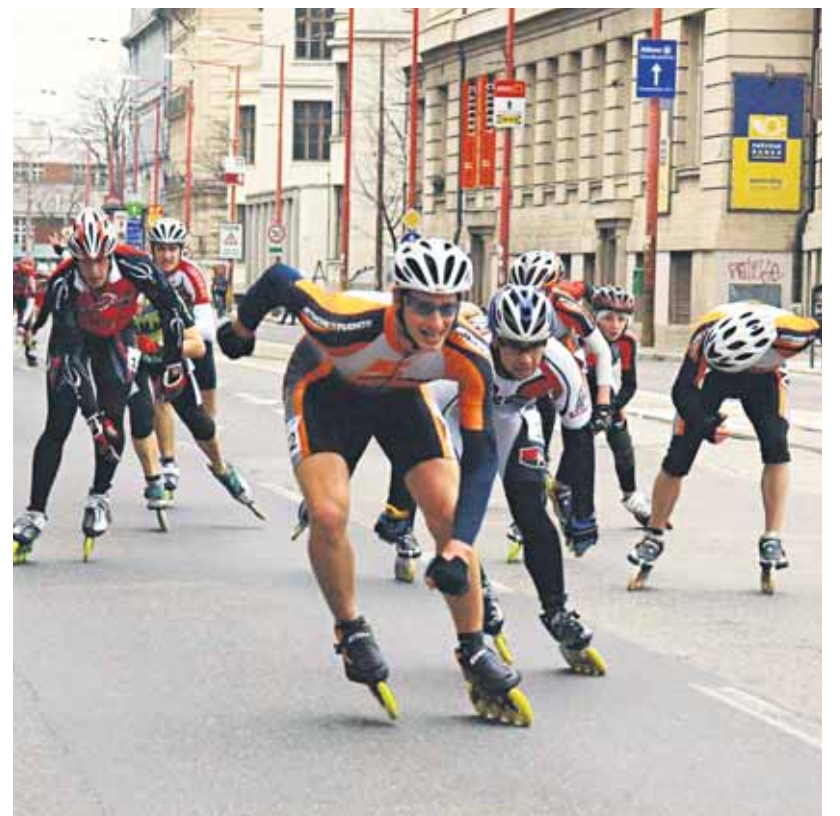
Pre seniorov (a nie len pre nich)

sme otvorili sociálnu výdajňu, poskytneme potravinovú pomoc EU (cestoviny a múka) pre sociálne slabších obyvateľov, zaviedli sme v spolupráci s Asociáciou samaritánov SR telefónnu asistenčnú službu pre osamelých seniorov, komfortnejšie priestory má materské centrum Budatko. V ďalšom roku nás však čaká dôsledne dotiahnuť s hlavným mestom podklady na europrojekt pre električku, pokračovať v boji s čiernymi stavbami, hľadať peniaze na zvýšenie plátov učiteliek v škôlkach, pokračovať v opravách základných škôl či doriešiť cyklotrasu na Kopčianskej ulici.

(mgl)

Tradičný bratislavský maratón láka novinkami

V utorok 22. novembra slávnostne spustili odpočítavanie dní, zostávajúcich do začiatku siedmeho ročníka tradičnej maratónskej akcie ČSOB Bratislava Marathon. Počet zúčastnených bežcov od roku 2006 do zatiaľ posledného ročníka 2011 narástol zo 760 na vyše 5700. V aktuálnom ročníku organizátori očakávajú ďalší nárast. „My sme si vysnívali k siedmemu ročníku 7000, tak verím, že tento počet sa nám podarí dosiahnuť,“ povedal riaditeľ podujatia Jozef Pukalovič. Siedmy ročník maratónu sa uskutoční na prelome marca a apríla. Niektoré sprievodné akcie však začínajú už teraz v decembri.

Trénovať môžete už teraz

Agentúra BeCool, ktorá maratón organizuje, zaradila do siedmeho ročníka aj niekoľko tréningových novinek. V sobotu 10. decembra si v hale Elán v rámci kondičných príprav môžete zabehnúť „halovú pätku“. 25 dvestometrových okruhov môže naraz bežať dvadsať účastníkov, ktorí sa budú striedať v polhodinových intervaloch od 9:30 do 16:00. V prípravách môžete pokračovať aj v Zimných desiatkach. Desiat kilometrových okruh môže bežať maximálne 500 bežcov a uskutoční sa 21. januára a 25. februára. Pobeží sa od

obchodnej galérie Eurovea po dunajskom nábreží, cez most Lafranconi a po petržalskej hrádzi a moste Apollo späť k Eurovea. Kto by chcel trénovať pravidelne, agentúra organizuje tréningy pod holým nebom – každý utorok o 17:30 na námestí pred Euroveou a každú sobotu o 9:00 v Sade Janka Kráľa.

Pribudla nová disciplína

Do samotného bežeckého programu pribudla nová disciplína. Okrem klasického maratónu, polmaratónu, či štafiet je program bohatší o tzv. Desiatku. „Je ideálna pre tých, čo si ešte netrúfajú na polmaratón, no hobby beh na 4 kilometre je pre nich už krátky. Prvé čísla naznačujú, že o Desiatku bude záujem,“ vysvetľuje Jozef Pukalovič.

Novinkou je aj spolupráca so Slovenským olympijským výborom. „Bude sa bežať beh s olympijskou pochodňou, bude sa zapalovať olympijský oheň, každá z detských disciplín bude mať svojho patróna z radov olympionikov a bude aj autogramiáda,“ informoval Peter Pukalovič, výkonný riaditeľ podujatia.

Za vernosť výhody

Výška štartovného sa odvíja od termínu, kedy bude zaplatené. Do konca roka máte možnosť využiť najvýhodnejšiu cenu štartovného. Jeho výšky ako aj termíny zaplatenia nájdete na internetových stránkach podujatia. Verní účastníci maratónu – teda všetci tí, ktorí sa zúčastnili už všetkých ročníkov, môžu tento rok štartovať zadarmo. Treba sa však prihlásiť do konca roka. „Zľava 20 percent je zasa pripravená pre tých, ktorí v roku 2011 štartovali na našom nočnom behu River Park Night Run. Aj tu platí podmienka zaregistrovať sa a zaplatiť štartovné do 31. decembra 2011,“ dodal Peter Pukalovič.

(pj)

Vianočná súťaž s Kuriérom

Fragile a hostia - najväčšie mená na jednom pódii

Najkrajší vianočný koncert zažije Bratislava v rámci projektu Vianoce v meste, už 15. decembra 2011 v ŠH Pasienky. Nechajte si ujsť jedinečné vystúpenie slovenskej a cappella skupiny Fragile s exkluzívnymi hosťami – niekoľkonásobnými zlatými Slávikmi Janou Kirschner a Petrom Cmórikom, najmladšou česko-slovenskou opernou divou Patriciou Janečkovou, čerstvou držiteľkou debutového albumu, ktorý bol len nedávno pokrstený v Bratislave, v Prahe a vo Viedni a víťazom poslednej česko-slovenskej Superstar Lukášom Adamcom.

A cappella skupina Fragile sa predstaví netradične aj v sprievode kapely Oskara Rózsu a komorného orchestra a zaznejú viaceré autorské skladby, ale aj originálne aranžmány osvedče-

Súťažná otázka

Ak by ste sa na niektoré z uvedených podujatí radi vybrali, stačí, ak do 9. decembra na e-mailovú adresu sutaz@bakurier.sk napíšete, na akom mieste sa umiestnil Bratislavský kuriér v súťaži Miestne noviny 2011.

K odpovedi napíšete aj názov podujatia, ktoré by ste navštívili.

ných vianočných hitoviek. Počas koncertu zároveň Fragile pokrstí svoj nový vianočný album a knižku pre deti, ktorej autorkou je Zdenka Studenková. Vstupenky v predaji v sieťach Ticketportal, Eventim a Ticketstream. Viac info na www.vivamusicaagency.com, <http://www.facebook.com/vivamusicafestival>.

Pozývame vás na najkrajší vianočný koncert, už 15. decembra v športovej hale Pasienky v Bratislave.

Bosé nohy v parku,

Neil Simon
7.12.2011, streda,
19.00,
MDPOH

Účinkujú: Lucia Rózsa Hurajová, Marek Majeský, Marta Sládečková, Štefan Kožka a Pavol Šajmovič

Gašparko,

SEUK
18.12.2011, nedeľa, 15.00,
MDPOH

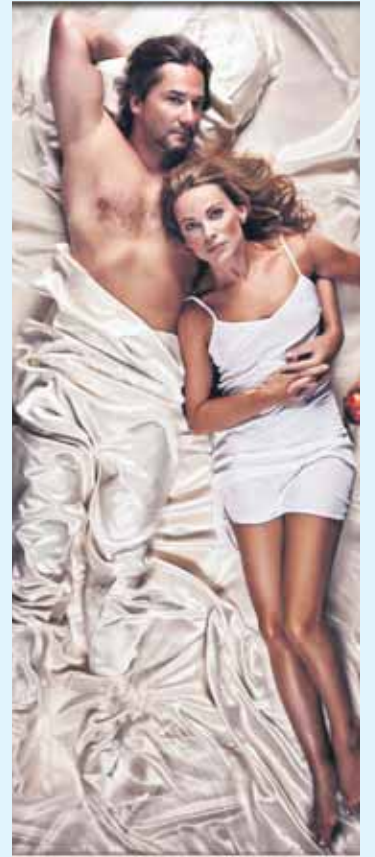
Choreografia: Ján Blaho
Bábky:
Beata Westrych – Zázrivec

Medzi nebom a ženou,

Dodo Gombár
12.12.2011, pondelok,
19.00, MDPOH

Účinkujú: Diana Mórová, Martin Trnavský a Radim Novák.

Vianočný koncert Hex a hostia

Vo svojom dlhoročnom priestore – v Dome kultúry Lúky na Víglašskej 1 v Petržalke – odohrá 14. decembra o 19.30 h svoj

vianočný koncert skupina Hex a jej hostia: DATASYSTEM (rock) a OCTOBER (U2 revival). Keďže kapela nedávno vydala album Ty a ja, zahrá aj nové pesničky.

V bratislavskom Datasysteme sa zišli hudobník a skladateľ Juraj Vitéz (Le Payaco), bubeník a výtvarník Viktor Frešo a basgitarista Peter Sedláčik, debutový album vydali koncom mája. Datasystem hrá „priamočiary rock'n'roll, v ktorom cítia aj vplyvy anglickej gitarovej scény posledných rokov“.

Skupina October vznik-

la „ako projekt bez ambícií „predrat“ sa na veľké pódia a k zvučným vydavateľom“, vznikla ako „prostá partia muzikantov s podobným hudobným vkusom“. Venuje sa interpretácii tvorby írkej formácie U2 - v repertoári má minimálne tridsať skladieb z jej dielne. Po výmene na poste bubeníka v lete 2004 sa zostava October stabilizovala, jej súčasťou je Aego, Ďuro, Marek a Noske.

Jana Kirschner a afterPhurikane odohrajú spoločný koncert v Bratislave

V stredu 7.12.2011 sa koncertom v bratislavskom KC Dunaj ukončí séria spoločných komorných koncertov Jany Kirschner, Eddieho Stevensa a projektu afterPhurikane, v ktorom spolu hrajú profesionálni hudobníci s rómskymi speváčkami. Nový projekt s názvom „cestou domov / dromeha khe-re“ bude znieť od 4. do 7. decembra 2011 len v štyroch slovenských mestách: v Levoči, Košiciach, Martine a Bratislave.

Lístky sú dostupné v sieti Eventim aj v mieste koncertu. Viac informácií o projekte na stránke www.cestoudomov.sk.

10. DECEMBER 2011
KOŠICE / STEEL ARÉNA

19. DECEMBER 2011
BRATISLAVA / ŠTADIÓN O. NEPELU

unicef
www.priatelideti.sk

ELÁN

TOUR 2011

KOŠICE BRATISLAVA

www.elantour2011.sk

MC
production

Predpredaj vstupeniek v Ticketportal

Reklamní partneri

Mediální partneri

Poznáme výhercov 26 vstupeniek

Ako sa volá dirigent Veľkého zboru donských kozákov (VZDK) a umelecký vedúci Spasiteľa z Jekaterinburgu (SZJ) mali napísať tí, ktorých zaujíma Vianočný spev pre život, koncert, venovaný Nadácii Výskum rakoviny a jej podporovateľom. Obidve spomínané formácie sa predstavia 18. decembra o 16.30 h (aj o 19. h, pozn. redakcie) vo Veľkom evanjelickom kostole na Panenskej ulici.

Zoznam výhercov
13 x 2 vstupeniek:

Branislav Bartík, Monika Bobeková, Jaroslava Černušková, Milan Filadelfi, Elena Heribanová, Grigorij Kogan, Ludomír Kovačič, Ján Martinka, Oľga Peštová, Svetozár Suško, Zuzana Študentová, Oľga Tučková a Jolana Varjúová. Výhercov budeme kontaktovať.

(red)

SLOVENSKÉ VIANOCE V BRATISLAVE

BRATISLAVA

BKIS
BRATISLAVSKÉ
KULTÚRNE
A INFORMAČNÉ
STREDISKO

PROGRAM

HLAVNÉ NÁMESTIE

6.12.2011 – utorok

16.00 - 19.30

NA SVÄTEHO MIKULÁŠA

Tradičný benefičný program
pre Nadáciu Výskum rakoviny
Organizátori:

Hlavné mesto SR Bratislava,
Bratislavské kultúrne a informačné stredisko,
Nadácia Výskum rakoviny,
Ars ante portas, o. z.

- 16.15 Vodopád, country kapela
17.00 Skutočný svätý Mikuláš s anjeli donesie
deťom ovocie a sladkosti
17.30 Mužský spevácky zbor pri evanjelickom a. v.
cirkevnom zbore Záriečie,
dirigentka Ivana Sabanošová
18.15 Igor „Mikuláš“ Bázlik a jeho hostia - Peter
Uličný – husle, Ervín Schönhauer – spev
19.00 Maroš Bango /tenor/a Janka Škultéty /soprán/
Saša Bangová /sprievodné slovo/
Finančná zbierka pre Nadáciu Výskum rakoviny

8.12.2011 – štvrtok

- 16.00 Folklórny súbor TRÁVNIČEK, Bratislava
17.00 KOKAVAKERE LAVUTÁRA
pod vedením Vlada Sendreia

10.12.2011 – sobota

- 15.00 Folklórny súbor BLAVANKA,
Jaslovské Bohunice, okr. Trnava
16.00 Folklórny spevácky súbor POVOJA, Piešťany
17.00 OZ ŠANCA NEHCENÝCH a herci z Ordinácie
v ružovej záhrade
Kúpte si perníkové bábätko a podporte
hniezda záchranu.

11.12.2011 – nedeľa

- 15.00 Folklórny súbor POLENO, Bratislava
16.00 Folklórny súbor INOVEC, Zlaté Moravce
17.00 SKEREŠOVANKA, Obyce, okr. Zlaté Moravce

13.12.2011 – utorok

- 16.00 Detský folklórny súbor POHRANICE,
Pohranice, okr. Nitra
17.00 Folklórny súbor KAMENEC, Machulince,
okr. Zlaté Moravce

15.12.2011 – štvrtok

- 16.00 Detský folklórny súbor LEVÁRANEK,
Veľké Leváre, okr. Malacky
17.00 Detský folklórny súbor GRBARČIETA,
Bratislava

17.12.2011 – sobota

- 15.00 Folklórny súbor HARMATANEC, Bratislava
16.00 Detský folklórny súbor HÁJENKA a Detská
ľudová hudba JARABINKA, Bratislava
17.00 Mládežnícka hudobná skupina MLADÍK,
Horná Súča, okr. Trenčín
18.00 SPIEVAJÚCE VIANOČNÉ NÁMESTIE
Zaspievajme si všetci spolu tie najobľúbenejšie
vianočné piesne. Účinkuje spevácky zbor
ECHO, všetci spevuchtiví Bratislavčania
a návštevníci vianočných trhov

18.12.2011 – nedeľa

- 15.00 Detský folklórny súbor PONIKLEC,
Horná Mariková-Modlatín,
okr. Považská Bystrica
16.00 CORO LAUDAMUS, Piešťany
17.00 Folklórny súbor BUKOVEC,
Díviaky nad Nitricou, okr. Prievidza

20.12.2011 – utorok

- 16.00 Detský folklórny súbor ISKIERKA,
Brezová pod Bradlom
17.00 Folklórny súbor FURMANI, Nitra

22.12.2011 – štvrtok

- 16.00 Spevácka skupina UDIČANKA, Udiča, okr.
Považská Bystrica
17.00 Dychový súbor MARANATA,
Nesvady, okr. Nové Zámky

PROGRAM, EUROVEA

Eurovea námestie

6.12.2011 – utorok

- 18.00 LASTOVIČKY pri Základnej umeleckej škole
Ľ. Rajtera, Bratislava
18.30 MAJA VELŠICOVÁ a MIRO ŠVÁBA

Eurovea námestie

8.12.2011 – štvrtok

- 18.00 MAJA VELŠICOVÁ a MIRO ŠVÁBA
18.30 Dychová hudba LIESKOVANKA, Horný Lieskov,
okr. Považská Bystrica
19.00 Folklórny súbor ZOBOR

Eurovea námestie

10.12.2011 – sobota

- 15.00 Detský folklórny súbor HÁJENKA, Bratislava
15.30 FSK KONOPA, Detské folklórne súbory
VRETIENKO, LIPKA, MATIČIAR,
Kozárovce, okr. Levice
18.00 KRUPANSKÍ ČRPÁCI, Dolná Krupá, okr. Trnava

Eurovea námestie

11.12.2011 – nedeľa

- 15.00 Folklórny súbor DUDVÁH,
Križovany nad Dudváhom, okr. Trnava
15.30 Spevácky zbor APOLLO, Bratislava
18.00 Folklórny súbor POLENO, Bratislava

Eurovea Galleria, interiér

11.12.2011 – nedeľa

- 15.00 SZUŠ ART PEGAS,
Nitrianske Hrnčiarovce, okr. Nitra
16.00 Folklórny súbor DUDVÁH, Križovany nad
Dudváhom, okr. Trnava
17.00 Spevácky zbor APOLLO, Bratislava

Eurovea námestie

13.12.2011 – utorok

- 18.00 Folklórny súbor CHYZEROVČANKA,
Chyzerovce, okr. Zlaté Moravce
18.30 ĽS BUKOVINKA, Radobica, okr. Prievidza
19.00 SĽAŽIANKA, Sľažany, okr. Zlaté Moravce

Eurovea námestie

15.12.2011 – streda

- 18.00 Folklórny súbor BADIČANKA, Bádice, okr. Nitra
18.30 Folklórny súbor VRŠTEK - HOSTIE, Hostie,
okr. Zlaté Moravce
19.00 ZÁKLADNÁ UMELECKÁ ŠKOLA ISTRISKÁ,
Bratislava
FOR Bratislava, dychový orchester

Eurovea námestie

17.12.2011 – sobota

- 15.00 Detský folklórny súbor VIENOK, Bratislava
15.30 Detský folklórny súbor TRÁVNIČEK, Bratislava

Eurovea námestie

18.12.2011 – nedeľa

- 15.00 Spevácky zbor SRDIEČKO, Bratislava
15.30 FS JANOŠÍK, DFS FIALKA, FSK SIHELNÉ,
Partizánske
18.00 FSK ŠULEKOVO, Hlohovec

Eurovea Galleria, interiér

18.12.2011 – nedeľa

- 15.00 DD DĚČKO, Bratislava
16.00 Spevácky zbor SRDIEČKO, Bratislava
17.00 ZÁKLADNÁ UMELECKÁ ŠKOLA EXNÁROVA,
Bratislava

Eurovea námestie

20.12.2011 – utorok

- 18.00 Detský folklórny súbor ZLATŇANKA,
Zlaté Moravce
18.30 Dievčenská folklórna skupina FERTUŠKA,
obec Jarok, okr. Nitra
19.00 Folklórny súbor FURMANI, Nitra

Eurovea námestie

22.12.2011 – štvrtok

- 18.00 Folklórny súbor HARMATANEC, Bratislava
18.45 MARANATA, dychový súbor Nesvady,
okr. Nové Zámky

PARTNERI PODUJATIA:

ZMENA PROGRAMU VYHRADENÁ!

Viac informácií o programe: www.bkis.sk

Do 9. decembra posielajte želania

Prvý ročník dobročinného projektu „Želaj si spolu s mestom“ spustila slovenská metropola s neziskovou organizáciou „Želaj si“. Jeho cieľom je urobiť radosť Bratislavčanom, na ktorých si spomenú ich blízki, ale aj vzdialenejší, ktorí im tú konkrétnu radosť z nejakého dôvodu urobiť nemôžu. Do projektu sa môže zapojiť každý Bratislavčan, prihláška musí obsahovať jeho meno, a samozrejme, aj meno toho, komu chce dotyčný splniť vianočné želanie. Okrem toho dôvod, pre ktorý by sa mal splniť práve tento sen. Všetky sa potom budú plniť 16. decembra (piatok) v priestoroch Zrkadlovej siene Primaciálneho paláca. Koncert „Vianočných želaní“ sa tam začne o 16. h.

(ld)

Návrhy možno posielat do 9. decembra:

Poštou na adresu: Kancelária primátora, Primaciálne námestie 1, Bratislava 814 99 (na obálku treba napísať „Želaj si“)

Mailom na adresu: zelajsi@bratislava.sk

Priniesť osobne: do budovy magistrátu na Primaciálnom námestí, do kancelárie Front Office na prízemí

Viac informácií nájdete na stránkach www.bratislava.sk a www.zelajsi.sk.

(red)

Vianoce v Prešporku

Pozývame Vás na vianočné stretnutie so starou Bratislavou. Dňa 14. decembra sa bude v Staromestskej sieni na Vajanského nábreží 3 v Bratislave konať prednáška zo série podujatí Poznaj Staré Mesto. Čaká vás exkurz do čias, kedy sa tu vianočné kapry lovili ešte v Dunaji a zodpovieme aj otázku, ako kedysi vyzeral štedrovečerný stôl a čím sa pýšili miestne gazdinky. Témou sú Vianoce v Prešporku a historické zvyky z obdobia adventu, typické pre toto mesto. Začiatok prednášky je o 17.00, prednášajúcim je historik Vladimír Tomčík zo združenia Devínska brána.

(red)

Dvojtyždenník **Bratislavský kuriér** vydáva Staromešťan, s.r.o. Šéfredaktor: Peter Kimijan, sefredaktor@bakurier.sk, E-mail: redakcia@bakurier.sk, tel. č.: 02/ 544 377 81 Inzercia: inzercia@bakurier.sk. Adresa redakcie: Ventúrska č. 4, 811 01 Bratislava. Distribúcia: bezplatne do všetkých domácností a firiem v Bratislave. Registrované MK SR: EV3820/09.

Krajčíři

Krajčírstvo bolo veľmi dávne a rozšírené remeslo nielen v mestách a mestečkách, ale i na vidieku. Aj v stredovekom Prešporku mali krajčíři významné postavenie. V daňovom súpise z roku 1379, v ktorom sú však zaznamenané len predmestské ulice, sa spomínajú traja krajčíři: Peter Sartor a Konrád Gredinger Sartor, ktorí bývali na sídlisku v okolí Špitálskej ulice (Spitalnewsidel), a Wolfhard Sartor, ktorý žil na Vydrici (Wedriczia).

V daňovom súpise z roku 1434 sa medzi 888 zdaňovanými obyvateľmi Prešporka menovite spomína 14 krajčířov, z nich tri boli ženy, ktoré ako vdovy naďalej viedli dielne po zosnulých manželoch. Za krajčířa možno považovať aj remeselníka uvedeného ako Hensel Mentler, ktorý sa venoval len plátaniu a obšívaniu šatstva, no keďže zaplatil pomerne vysokú daň 1 zlatý, musel mať dosť slušné príjmy. Vo fiškálnom roku 1452/1453 daň zaplatilo 12 krajčířov.

Štatút za štatútom

Ani jednému z prešporských cechov nevydali toľko štatútov ako krajčířom. Pritom je pozoruhodné, že takmer všetky sa zachovali v Archíve mesta Bratislavy. Najstarší cechový štatút krajčíři dostali už roku 1411. Za zmienku stojí požiadavka, že nielen majstri, ale aj tovariši mali byť ženatí. Už roku 1459 richtár a mestská rada vydali krajčířom ďalší štatút v nemčine. Zhrubka tento štatút potvrdil a roku 1499 znovu vydal aj kráľ.

Roku 1578 dostali krajčíři od mesta ďalšiu konfirmáciu (potvrdenie) tohto posledného štatútu. Prešporskí majstri si ho vzápätí dali potvrdiť aj od cisára Rudolfa II., pričom štatút preložili z nemčiny do latinčiny. O štyri roky neskôr, presne 13. februára 1582, dostal cech nový štatút od magistrátu. Bol to v postate od základu nový štatút, ktorý si majstri opäť dali potvrdiť a znovu vydať kráľom.

Mydlári

Samostatné mydlárske remeslo vzniklo až v 17. storočí. Dovedy sa totiž mydlo dovážalo z cudziny alebo ho vyrábali iní remeselníci, napríklad v Prešove a zaiste aj v Prešporku másiari, respektíve v menšej miere sa pripravovalo varením v domácnostiach. Mydlári sa takmer vo všetkých našich mestách združovali do spoločného cechu so sviečkarmi, hoci išlo o dve samostatné remeslá.

Spoločný cech mydlárov a sviečkarov vznikol v Prešporku v polovici 17. storočia. Štatút v nemčine mu 26. októbra 1646 vydal prešporský magistrát. V cechovej knihe, uloženej v Archíve mesta Bratislavy, je síce zapísané, že už roku 1594 si títo remeselníci zriadili cechovú truhlicu, no Anton Špiesz pokladá tento údaj za nevierohodný už aj preto, lebo ho zaevidovali až v 18. storočí.

Cech združoval nielen prešporských majstrov – v úvode štatútu sa uvádzajú dvaja: Christof Hantgo a Ferdinand Mert –, ale aj majstrov

Stalo sa to ani nie o mesiac, 5. marca 1582, pričom aj tentoraz štatút preložili do latinčiny. Takto krajčíři predbehli všetky ostatné cechy v nadobúdaní kráľovských štatútov.

Štatút krajčířského cechu z februára 1582 má 14 článkov a je zaujímavý aj tým, že sa v ňom už rozlišujú majstri nemeckí a uhorskí, hoci bez bližšej špecifikácie. V štatúte sa menovite spomína cechmajster Gašpar Erbach a ďalších 20 krajčířských majstrov, ktorí boli všetci prešporskými mešťanmi. Ustanovovalo sa, že každý tovariš, ktorý sa v Prešporku chce stať majstrom, musí si tu po skončení vandrovky odpracovať až dva roky, ak sa však ožení s vdovou po majstrovi alebo s dcérou majstra, rok mu odpustia.

Podmienky majstrovstva

Za pripustenie k zhotoveniu majstrovského kusa sa platil poplatok 1 zlatý. Po schválení majstrovského kusa, ktorý pozostával z troch výrobkov, zaplatil uchádzač do cechu 3 uhorské zlaté, zložil 7 funtov (takmer 4 kg) vosku a pohostil prítomných. Do roka musel získať meštianske právo, oženiť sa a usporiadať majstrovskú hostinu (Maistermahl), až potom bol prijatý za majstra. Ak sa do mesta prisťahoval krajčířský majster s rodinou z iného mesta, mestečka alebo z inej dediny, mohol byť prijatý do cechu iba potom, keď predložil svedectvo o svojej činnosti a o slušnom správaní v mieste predchádzajúceho bydliska, ako aj rodný list. Okrem toho musel znova zhotoviť celý majstrovský výrobok. Za členov cechu nemohli byť prijatí krajčíři, ktorí po vyučení pracovali za mzdu alebo ako nádenníci u šľachticov či na ich dvoroch. Cudzí krajčíři, ktorí na štyri jarmoky konané v meste priviezli ušité odevy, podliehali kontrole cechmajstra a starších majstrov: Tí mali právo zhabať nekvalitný tovar, odovzdali ho prešporskému richtárovi a ten polovicu z neho dal do mestského

zo slobodných kráľovských miest, a to dvoch zo Šopronu, troch z Modry, dvoch z Pezinka a po jednom z Köszege a Neusiedlu am See.

Tovariš uchádzajúci sa o prijatie za majstra musel absolvovať trojročnú vandroвку a potom odpracovať rok u jedného z majstrov cechu, syn majstra vandroval iba rok a pri uchádzaní sa o členstvo v cechu zaplatil 3 zlaté.

Po odsúhlasení majstrovského kusa a po prijatí za majstra zaplatil dotyčný človek do cechovej pokladnice inkorporačný poplatok 15 zlatých, zápisné 4 šilingy a pohostil majstrov cechu. Kandidát na členstvo v cechu, ktorý by neuspel pri majstrovskom výrobku, musel ešte rok vandrovať. Povinnosťou najmladšieho majstra bolo osobne pozývať členov cechu na zhromaždenia, a to dovtedy, kým neprijali ďalšieho nového majstra. Výročné zhromaždenie cechu sa každoročne konalo na Svätodušný (Turíčný) pondelok o dvanástej hodine napoludnie.

Žiaden tovariš nesmel u majstra, ktorý nebol členom cechu,

Remeselníci a ich cechy v starom Prešporku

Krajčíř na stredovekej hracej karte.

špitála, druhá polovica pripadla cechu. Jeden majster mohol zamestnávať najviac štyroch tovarišov alebo krajčířov, ktorí neboli doposiaľ prijatí za majstrov.

Dvojakí krajčíři

Krajčíři, nemeckí a uhorskí spoločne, dostali ďalší štatút roku 1658. Neskôr, v období vlády Márie Terézie, sa však táto pôvodne spoločná organizácia krajčířov rozpadla na dva cechy, na nemeckých a uhorských krajčířov, pričom každý cech dostal samostatný štatút. Rozdelenie sa primárne neriadilo princípom národného či etnického pôvodu členov cechu, ale podľa spôsobu výroby a charakteru výrobkov.

Štatút uhorského krajčířského cechu sa nezachoval, hoci o jeho vydaní sa na Uhorskej miestodržiteľskej rade rokovalo s pozitívnym výsledkom. Štatút cechu nemeckých krajčířov vydala 21. mája 1763 kráľovná Mária Terézia.

Pečatidlo prešporských mydlárov, Múzeum mesta Bratislavy. Foto: L. Mišurová

pracovať dlhšie ako 15 dní. Učeň dostal od majstra po vyučení nové oblečenie alebo 10 zlatých, do stavu tovarišov ho povyšovali pred otvorenou cechovou truhlicou a prítomnosti všetkých majstrov a tovarišov. Dotyčnému odovzdali výučný list a jeho majster musel pri tejto príležitosti zložiť do cechovej

Od polovice 18. storočia sa krajčíři čo do počtu stali dominantnými remeselníkmi v Prešporku a toto postavenie si suverénne udržali až do polovice 20. storočia. Roku 1767 bolo v meste vyše 110 krajčířských dielní, okolo roku 1820 tu pracovalo 106 nemeckých a 15 uhorských krajčířských majstrov, v Podhradí vtedy evidovali 21 krajčířov. Aj roku 1828 bolo krajčířstvo najpočetnejším remeslom v Prešporku: nemeckých krajčířských majstrov bolo až 164 a mali spolu 162 tovarišov, uhorských krajčířov bolo 16 a zamestnávali 9 tovarišov. Roku 1910 pôsobilo v Prešporku dokonca 1 207 samostatne pracujúcich krajčířov. Dopyt po ich práci pretrval aj v období prvej Česko-slovenskej republiky, keď im začali síce konkurovať veľké odevné firmy, no vyššie i stredné vrstvy obyvateľstva si konfekciu nekupovali, ale odevy si aj naďalej dávali šiť.

Doc. PhDr. Vladimír Segeš, PhD.

Elektromobilita bez hraníc dostáva reálny tvar

Elektromobilita bez hraníc medzi Viedňou a Bratislavou má prvých používateľov

Prvý cezhraničný európsky projekt elektromobility VIBRATE ešte užíšie prepojí Viedeň a Bratislavu. Partneri projektu Západoslovenská energetika, EVN, Wien Energie a Verbund dnes symbolicky odovzdali štrnástim vodičom z Bratislavy, Viedne a Dolného Rakúska kľúče od bezemisnej a energeticky efektívnej dopravy - elektromobilov.

Projekt VIBRATE sa snaží ukázať, že komplexný systém elektromobility môže fungovať. „Som veľmi rád, že spolu s prvými používateľmi elek-

tromobilov z radov verejných inštitúcií posúvame koncept elektromobility z roviny výskumného projektu do každodennej praxe,“ povedal Stefan Seipl, generálny riaditeľ a člen Predstavenstva Západoslovenskej energetiky, a.s.

Projekt si vytypoval vodičov, ktorí budú elektromobily využívať v každodennej doprave vo Viedni a okolí, v Dolnom Rakúsku a v Bratislave. Od 1. januára 2012 začne v spolupráci s partnermi projektu prebiehať testovacia prevádzka. Počas

dvojročného obdobia budú účastníci projektu zbierať skúsenosti, ktoré ešte počas trvania projektu poskytnú aj verejnosti. Na otvorených verejných priestranstvách alebo na uzavretých parkoviskách prístupných verejnosti sa vybudujú nabíjacie stanice na zrýchlenie a bežné dobíjanie. Hlavným cieľom projektu je dokázať, že sa elektromobily dajú pohodlne využívať v každodennej doprave. K tomu, samozrejme, patrí aj dostupnosť všetkých služieb na oboch stranách hranice, bez ohľadu na to, v kto-

rej krajine sa e-mobilný zákazník práve nachádza.

Elektrické vozidlá budú využívané na reprezentačné účely, dopravné služby medzi jednotlivými zložkami organizácií a administratívne účely.

Zoznam vodičov tvoria zástupcovia mimovládnych organizácií, samosprávy i vládnych inštitúcií:

ZOO Schönbrunn, Wien Work Integrative Betriebe und AusbildungsgmbH, Technická univerzita Viedeň, Wiener Hilfswerk (organizácia soci-

álnej pomoci), Samaritánsky spolok Viedeň, Spolkové ministerstvo životného prostredia, EVN regional Outlet Bruck a.d.L./obec Prellenkirchen, obec Maria Enzersdorf, ecoplus/IZ Süd, Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy, Mestská časť Bratislava – Petržalka, Bratislavský samosprávny kraj, Ministerstvo hospodárstva SR a Ministerstvo pôdohospodárstva a regionálneho rozvoja SR.

(poh)

Stefan Seipl, generálny riaditeľ Západoslovenskej energetiky, a.s., slávnostne odovzdal nabíjaciu kartu VIBRATE Petre Nagyovej-Džerengovej, námestníčke primátora Bratislavy.

Prvé nabíjacie stanice aj pre verejnosť sa objavia v meste už budúci rok.

PODPÍŠTE A BUDETE
MAŤ LACNEJŠIU
ELEKTRINU.
CELÁ ULICA
MI TO UŽ
PODPÍŠALA.

KEĎ JA NEVIEM...
MUSÍ TO BYŤ
HNEDĎ?

Pozor na ponuky, ktoré vás môžu vyjsť draho!

Nie všetci obchodníci s elektrinou si zaslúžia vašu dôveru! Vedia o tom svoje aj naši zákazníci, ktorí sa s nimi už stretli. Odporúčame vám, aby ste si dokumenty od podomových predajcov pozorne prečítali a všetky informácie si dôkladne preverili. **V prípade akýchkoľvek pochybností volajte našu Zákaznícku linku 0850 111 555 počas pracovných dní od 7.00 do 19.00 h.**

Dobrý partner dáva viac než energiu

Člen skupiny **e-on**

Fako osemdesiatnikom, stále trénuje v Hamuliakove

Jedna z najvýraznejších postáv histórie slovenského hokeja Karol Fako oslávil prednedávnom 80. narodeniny. Rodený Bratislavčan viedol v Slovane i reprezentácii nezabudnuteľný útok s Jánom Starším a Júliusom Černickým na krídlach. V lige odohral v priebehu 14 sezón 311 zápasov a strelil v nich 121 gólov, v reprezentácii Československa pridal v 29 zápasov 9 gólov.

Je držiteľom bronzovej medaily z majstrovstiev sveta v roku 1959, v pamätnom záverečnom dueli proti Kanade na pražskej Štvanici vyhral pri power play buly a po jeho prihrávke strelil Miroslav Vlach gól na 5:3. S milovaným Slovanom bol štyrikrát korunným princom ligy. V roku 1960 sa dostal aj na zimnú olympiádu v Squaw Valley. Kým väčšina športovcov to považuje za vrchol kariéry, Fakovi zostali skôr smutné spomienky, do USA totiž cestoval ako náhradník: „Celý čas som bol v olympijskej dedine s mužstvom, ale bohužiaľ, nedostal som sa na ľadovú plochu. Celý turnaj som odsedel na striedačke a v hľadisku,“ zaspomínal si jubilant.

Hokeju sa venoval aj dlho po skončení aktívnej hráčskej kariéry, či už ako tréner dospelých i mládeže, alebo na exhibíciách tzv. Old Boys. Dodnes je Karol Fako alebo „Famol“, ako ho vďaka jeho kreativitě a skvelej technike prezývali, pravidelným návštevníkom domácich zápasov Slovana.

K hokeju sa dostal pomerne neskoro, až v pätnástich rokoch. Po prvých krôčikoch u Saleziánov sa stal jednou z ikon hokeja v belasom drese. Bol jedným z pilierov, na ktorom sa v päťdesiatych rokoch začali stavať pevné múry neskoršej bašty československého hokeja – bratislavského Slovana. Brilantný technik – s hokejkou i korčuľarsky – už koncom štyridsiatych rokov naskočil na prvotný ľad, premiérov v roku 1948 v Českých Budějoviciach. Po návrate so striebrom z čs. ligy z vojenskej anabázy v Prahe (ATK, ÚDA, Tankista) v roku 1956 viedol neskôr nezabudnuteľný útok s Jánom Starším a Julom Černickým na krídlach.

Fako prežíval sklamanie z vystúpenia slovenskej reprezentácie na MS 2011 v Bratislave, podľa jeho názoru nebolo angažovanie zámorského kormidelníka dobrým ťahom, pretože Glenn Hanlon nepoznal domáce pomery. „To sa nám nevydarilo, nebolo to šťastné. Podľa mňa Kanadan nemôže poznať mentalitu našich hráčov. Nechcem

www.sienoslavky.sk

však tvrdiť, že všetko zapríčinil on, pretože hrať musia hráči na ľade. Chlapci nechytli dobrú formu, neboli v takej pohode, aby na to mali,“ povedala hokejová legenda, ktorá však drží palce novému trénerovi SR Vladimírovi Vůjtekovi: „Som od neho síce starší, ale pamätám si ho ešte ako hokejistu, hrávali sme proti sebe. Keď sme mali vlni doškoľovanie trénerov, bol tam a rozprával nám svoje skúsenosti z Ruska, kde dlho trénoval a získal tam aj titul. Podľa mňa je to dobrý tréner, navyše je z Čiech, dokonca „Ostravák“, takže pozná našu mentalitu. Myslím si, že to nedopadne zle, len ho musia chlapci rešpektovať. Potom pôjde všetko hladko.“

Bohaté skúsenosti ešte donedávna spolu s Černickým odovzdávali v hokejovej škole detí (4–10 r.) v Bratislave. „Pred dvoma rokmi

sme ju museli zavrieť. Nedalo sa to utiahnuť, to sú veľmi veľké náklady na ľadovú plochu a rodičia to už nedokázali platiť. Navyše sme dostávali také zlé tréningové hodiny, okolo druhej-tretej, že to deti ledva stihali zo školy do Dúbravky na štadión. Vtedy sa nový zimný štadión ešte iba staval. Teraz trénujem v Hamuliakove, kde je nový štadión.“

Aj keď v nedávnom období pribudli v hlavnom meste štyri ľadové plochy, situáciu to nevyrieši. „Chvalabohu, čím viac, tým lepšie. Ale stále ide aj o to, aby na to rodiny finančne mali. No a tie deti, ktoré tam prídu s otcom na Mercedese, alebo neviem čom, tak viac chce ten otec, ako samotné dieťa. Aj tam treba rozlišovať, či ten chlapec na to vôbec má,“ dodal.

(ki)

Rodinné a firemné záhrady a dvory

Komplexná starostlivosť o Vašu záhradku

Staráme sa o Vašu záhradu a Vy sa staráte o iné dôležitejšie veci

(kosenie, zavlažovanie, výrub, strihanie a ošetrovanie stromov, odvoz odpadu)

Akcia: už od 20 Eur, pri pravidelnom ošetrovaní zľava až do 50 %.

Tel. kontakt: 0917 539 527

Zavolajte a dohodnite si termín nezáväznej obhliadky.

Najlepšieho športovca môžete vyberať do 11. decembra

Do 11. decembra sa môžu Bratislavčania zapojiť do ankety o najúspešnejšieho športovca a športový kolektív hlavného mesta a kraja okolo neho za rok 2011. To všetko na www.bratislava.sk. Výsledky 19. ročníka „Ankety o najúspešnejšieho športovca a športový kolektív mesta, kraja“ vyhlásia podľa primátorovho hovorcu Ľubomí-

ra Andrassyho 22. decembra v Zrkadlovej sieni Primaciálneho paláca. „V jednotlivých kategóriách ocenia piatich najlepších seniorov, troch juniorských reprezentantov a najúspešnejší športový kolektív. Vyhlásenie uzatvorí trojka najúspešnejších telesne postihnutých reprezentantov,“ informoval.

(ld)

Slovan nestačil na Bilbao, s EL sa rozlúči 14. decembra proti Salzburgu

Futbalový ŠK Slovan Bratislava vo svojom predposlednom vystúpení v skupinovej fáze Európskej ligy UEFA 2011/2012 podľahol španielskemu Athleticu Bilbao 1:2. O góly domácich sa postarali de Marcos a Susaeta, Slovan dokázal odpovedať iba zásahom Filipa Šeba. Slovan sa s účinkovaním v EL rozlúči 14. decembra na Pasienkoch duelom proti Red Bull Salzburg.

Vladimír Weiss, tréner Slovana: „Bol to veľmi pekný a kvalitný zápas. Škoda toho výsledku. Bilbao však bolo o ten gól lepšie a zaslúžilo si zvíťaziť. Páčilo sa mi, že do-

máci fanúšikovia ocenili náš výkon po zápase potleskom. Škoda, že tá Halenárova strela z priameho kopu nebola gólová. Ak by sme vtedy skórovali, stretnutie by sa určite vyvíjalo inak. Musím mojich zverencov pochváliť za výborný výkon v defenzíve. Bola to moja tretia konfrontácia s Macrelom Bielsom a tretíkrát som prehral 1:2. Dúfam, že budem mať možnosť stretnúť sa s ním ešte raz a dopadne to lepšie. Bilbao je kvalitné mužstvo, pri priaznivom žrebe to môže v Európskej lige dotiahnuť veľmi ďaleko.“

tabuľka F-skupiny:

1. Bilbao	5 4 1 0 9:4 13 - postup do 1/16-finále
2. Salzburg	5 2 1 2 8:6 7
3. PSG	5 2 1 2 4:5 7
4. Slovan	5 0 1 4 2:8 1

Slovanistky priebežne druhé, Jurčová druhá v bodovaní

Mesiac november zakončili hokejistky Slovana Bratislava v medzinárodnej súťaži EWHL (European Women Hockey League) prehrou na ľade rakúskeho klubu DEC Salzburg Eagles 0:2. Stále však môžu reálne myslieť na zopakovanie finálovej účasti z minulej sezóny.

V tabuľke sa pred Bratislavčanky dostal na prvú priečku ich finálový premožiteľ EHV Sabres Vienna, ktorý má navyše dva zápasy k dobru, no len o skóre, lebo obaja rivali majú po 23 bodov. Belasé sa v

najbližšom zápase predstavia na domácom ľade 10. decembra a pokúsia sa súperkám z Mozartovho mesta revanšovať za nedávnú prehru, ktorá ich stála pozíciu lídra. V priebežnej tabuľke najproduktívnejších hráčok súťaže figuruje zo slovanistiek najvyššie Petra Jurčová, ktorá s jedenástimi gólmi, tromi asistenciami a súčtom 14 bodov stráca na vedúcu Janine Weberovú zo Sabres štyri body.

(ki)

Nová predajná galéria starožitného nábytku. Sedlárska 8, Bratislava

Bratislava je 23. najobľúbenejšou nákupnou destináciou v Európe

Zaujali hlavne cenovo dostupné reštaurácie

Podľa prieskumu spoločnosti Global Blue patrí Bratislava k top nákupným destináciám v Európe. V rámci Globe Shopper City Index medzinárodnej experti hodnotili atraktivitu európskych miest z pohľadu obľúbenosti u turistov nakupujúcich v zahraničí. Bratislava dosiahla prvé miesto v kategórii dostupnosť, a to vďaka cene kvalitného trojchodového jedla v meste. Naopak, nižšie známky dosiahla slovenská metropola v kategórii obchodov, a to kvôli relatívne malému počtu takých, ktoré sú pre zahraničných návštevníkov zaujímavé.

V rámci prieskumu sa hodnotilo 33 hlavných európskych miest, ktoré boli podľa 38 kritérií zoskupené do 5 kategórií: obchody, dostupnosť, pohodlie, hotely a doprava, kultúra a podnebie. Hodnotené mestá boli zvolené na základe počtu návštevníkov a ekonomického významu, pričom sa zohľadnil aj faktor geografickej diverzity. Mestá boli vybrané spomedzi európskych krajín s HDP vyšším ako 50 mld. eur, pričom väčšie ekonomiky zastupovalo viac ako jedno mesto.

(red)

BRATISLAVA OTUŽUJE I. Vianoce v znamení ľadovej vody

Blížiac sa najkrajšie sviatky v roku sú v Bratislave nemysliteľné bez tradičnej atmosféry vianočných trhov, vyzdobených budov, predajcov stromčekov a kaprov. Vianoce v hlavnom meste sú však už viac ako desať rokov známe medzi otužilcami svojím originálnym "krstom" v ľadovej vode. Prebieha to ako inak vo vlnách Zlatých pieskov. Nový otužilec, ktorý chce byť pasovaný za ľadového medveďa musí preukázať odhodlanosť a vôľu.

Pravidlá v známom združení Ľadové Medvede Bratislava hovoria, že každý, kto sa chce oficiálne pridať, musí aspoň jednu sezónu s nimi poctivo trénovať. Táto požiadavka má svoje opodstatnenie, pretože pri podujatiach v náročných klimatických podmienkach predstavuje nedostatočne pripravený otužilec veľké riziko pre seba aj pre iných. Po splnení tejto podmienky, predseda Ľadových Medvedov obleje životodarnou ľadovou vodou nového adepta a ten je o krok bližšie k menovcovi z ríše

zvierat z ďalekého severu.

Poradňa ľadového medveďa

Málokto odolá prehýbajúcim sa stolom s vybranými lahôdkami sviatočnej kuchyne. Treba pamätať, že aj cez sviatky potrebuje vaše telo pohyb a čerstvý vzduch. Dobré trávenie si udržíte, ak mierne pribrzdíte konzumáciu vianočných dobrôt. Zásada ochutnať, ale neprejsť sa platí cez sviatky dvojnásobne. Rovnako platí, že teplo rodinného krbu je potrebné nahradiť čerstvým vzduchom. Stačí na pár minút otvoriť okno a akoby zárazkom sa sviatočná apatia vytratí.

Poznačte si do kalendára: 24.12.2011 Krst otužilcov (pri reštaurácii U zlatého Vodníka na Zlatých pieskoch). Viac informácií získate na www.ladovemedvede.sk.

text a foto PaedDr. Radovan Hlatký

Manipulácia s hmotnosťou prináša pocit moci a kontroly

Viac ako tristo študentov stredných škôl v pôsobnosti Bratislavského samosprávneho kraja (BSK) diskutovalo nedávno na pôde Divadla Aréna s odborníkmi o poruchách trávenia, o anorexii a bulimii. Cieľom projektu Kričíme telom je podľa hovorkyne BSK Ivetty Tyšlerovej „oboznámiť mládež, rodičov a pedagógov s tragickými dôsledkami týchto zdanlivo nevinných ochorení“.

Anorexiu a bulímiu spája podľa odborníkov strach z nadváhy, naliehavá potreba chudnúť a neustále zaoberanie sa myšlienkami na jedlo a hmotnosť. Anorektické a bulimické fázy sa pritom môžu striedať. K poruchám stravovania dochádza obvykle u tých ľudí, ktorí sa snažia zvládnuť zložitejšie emočné problémy, a nedokážu ich zvládnuť inak.

„Manipulácia s hmotnosťou prináša pocit moci a kontroly, kto-

ré časom začnú nahrádzať všetky ostatné záujmy a stávajú sa náplňou života. Ochorenie vedie k osamelosti, pridružení sa výkyvy nálady, úzkosť a depresie,“ netajila Gabina Weissová, abstinujúca bulimička a autorka knihy Diagnostika F50. Podľa Martiny Paulínyovej z Kliniky detskej psychiatrie v Detskej fakultnej nemocnici s poliklinikou na Kramároch postihuje toto psychické ochorenie dve až päť percent dospelujúcej mládeže, najčastejšie sa objavuje od štrnástich do osemnástich rokov. „Podľa rôznych prieskumov je úmrtnosť pri dlhodobej mentálnej anorexii od troch do osemnástich percent, pri mentálnej bulimii 3,9 percenta. Príčinou smrti sú zväčša samovraždy a zdravotné komplikácie, spojené s hladovaním alebo zvracaním,“ konštatovala.

(ld)

foto BSK

Skóre na stupnici od 0 do 100, pričom 100 = najlepšie nákupné prostredie

Celkové skóre		
1	Londýn	67,3
=2	Madrid	67,1
=2	Barcelona	67,1
4	Paríž	65,5
5	Rím	62,9
6	Berlín	62,3
7	Lisabon	61,6
8	Amsterdam	61,3
9	Praha	59,7
10	Budapešť	59,6
11	Miláno	59,3
12	Viedeň	59,1
13	Istanbul	58,4
14	Dublín	57,6
15	Brusel	56,8
16	Atény	56,2
17	Mníchov	55,5
18	Kodaň	54,1
19	Moskva	53,9
=20	Štokholm	53,4
=20	Hamburg	53,4
22	Lyon	53,3
23	Bratislava	52,3
=24	Sofia	52,2
=24	Bukurešť	52,2
26	Edinburg	51,5
27	Kýjev	51,4
28	Varšava	50,9
29	Petrohrad	49,1
30	Helsinki	48,2
31	Belehrad	43,6
32	Oslo	43,1
33	Ženeva	41

Nájdete v predajniach

DELIKATESO

Loacker
www.loacker.it

Chalani z Partičky budú predávať na svojom Vianočnom bazáre chalaňov

Lukáš Latinák, Juraj Kemka, Marián Miezga a Róbert Jakab – to nie sú len uletení herci z televíznej Partičky. Zo štyroch známych hercov z divadla Astorka sa už druhý decembrový týždeň stanú predavací, ktorí budú spolu s ďalšími osobnosťami a kolegami predávať vyzbierané veci darované od ľudí na Vianočnom bazáre chalaňov v Bratislave.

„Keďže ich obľúbeným slovom je „chalaň“ s výrazným „Ň“ a všetci sa cítia plnokrvnými chalaňmi, svoj bazár nazvali Vianočný bazár chalaňov,“ vysvetľuje spoluorganizátorka akcie Adriána Kemková. Chalani sa charitatívnym projektom inšpirovali v susednom Česku, kde ho založili herečky Aňa Geislerová, Tatiana Vilhelmová a herec a režisér Peter Serge Butko. „Po účinkovaní na koncerte českého bazáru v mokrej štvrti v Prahe sme sa rozhodli priniesť túto tradíciu aj na Slovensko. Vyzbierané veci budeme predávať s pomocou našich priateľov hercov a umelcov. Veríme, že originálne darčeky a vecičky si k nám prídu nakúpiť čo najviac ľudí a zažijú pritom nielen dobrú zábavu, ale podporia tiež dobrú vec,“ povedal herec Robo Jakab.

Herci budú zozbierané veci predávať v sobotu a v nedeľu 10. a 11. decembra v klube A4 Nul-

tý priestor na Námestí SNP v Bratislave. „Zbierať ich budeme v piatok 9. decembra od desiatej rána do deviatej večer. Ľudia nám môžu do Nultého priestoru nosiť čokoľvek zaujímavé, čo doma nájdú. Uvítame brošne, šperky, obrazy, starozitnosti, CD-čka, vintage oblečenie, knihy, športové a domáce po-

treby a ďalšie zaujímavé veci,“ dodáva Juraj Kemka. Okrem nakupovania rôznych vecí či vianočných darčiekov sa návštevníci Vianočného bazáru chalaňov môžu tešiť aj na stretnutie so známymi osobnosťami, zaujímavé občerstvenie v podobe palacinek, sladkých wafli, osviežujúcej medoviny a via-

nočného punču. Akcia vyvrcholí v pondelok 12. decembra Veľkým žúrom chalaňov v Bratislavskej reštaurácii. Vystúpi na ňom známi speváci, hudobné kapely, herci a iné osobnosti spoločenského a kultúrneho života všetci bez nároku na honorár.

(ld)

BRATISLAVA

Hlavné mesto SR Bratislava
Primaciálne nám. 1,
814 99 Bratislava
zastúpené primátorom doc.
RNDr. Milanom Ftáčnikom, CSc.

oznamuje v súlade s § 9a odsek 2 zákona č. 138/1991 Zb. v znení neskorších predpisov zámer predaj na základe priameho predaja s cenovou ponukou v katastrálnom území Petržalka a Karlova Ves v Bratislave:

1. Pozemky v k. ú. Petržalka, parc. č. 3780/1 – ostatné plochy vo výmere 144 m² a parc. č. 3782/7 – ostatné plochy vo výmere 104 m², evidované ako parcely registra „C“, LV č. 2021, Vilova ulica.

2. Pozemok v k. ú. Karlova Ves, parc. č. 2866/1 – ostatné plochy vo výmere 162 m², evidovaný ako parcela registra „C“, ktorý vznikol GP č. 27/2011 z pozemku registra „C“ katastra nehnuteľností v k. ú. Karlova Ves parc. č. 2866/1- ostatná plocha vo výmere 180 m², zapísaný na LV č. 46, Staré grunty.

Podmienky priameho predaja a podklady sú zverejnené na úradnej tabuli na prízemí Magistrátu hlavného mesta SR Bratislavy a na internetovej stránke www.bratislava.sk. Podmienky priameho predaja a podklady si môžu záujemcovia vyzdvihnúť aj osobne v budove Magistrátu hlavného mesta SR Bratislavy na adrese : Primaciálne nám. 1, Bratislava, prízemie – pracovisko „FRONT OFFICE“, v pracovných dňoch od 5. 12. 2011 do 5. 1. 2012 v čase od 9.00 hod. do 14.00 hod.

	PORÁŽKA, MŕTVICA (EXPR.)	AMERICKÝ PAPAGÁJ	AFRICKÁ ANTILOPA	ÁZJSKÁ POLOOPICA	MENO EVY	CDROM (HOVOR.)	POMÔCKY: NLG, MAKA, MOLEN, LORIS, ŠMALEC, ARAM, ERMELINDA, MEDA, ABELARD, PAAL	RUPIA NEPÁLSKA (KÓD MENY)	MENO CHAČATURIANA	POSTUPNE PRILEP	ŠPORTOVÁ ZNAČKA	ZÁDUŠNÁ OMŠA	IROCS KINGDOM (SKR.)	ZEM (ANGL.)	PRÍSLOVKA
MAST' (NÁR.)							VYSTAVILI ÚČINKOM PARY								
1.ČASŤ TAJNIČKY							ZÁSTUPCA DEKANA FAKULTY								
KLIEŠTOVEC							SÚOSTROVIE V MIKRONÉZII						NEODÝM (ZN.)		
							RUMUNSKÁ LETECKÁ SPOLOČNOSŤ						ŽENSKÉ MENO		
LETNÁ VLNENÁ TKANINA								2.ČASŤ TAJNIČKY							
								HLINA S OKRUHLIAKMI							
	HL. MESTO SRÍ LANKY	MUŽSKÉ MENO	SPOJENIE DVOCH PÓLOV (ELEKT.)						DOŽIVOTNÝ ČLEN SNEMOVNE						
			HAVAROVAT' NÁRAZOM						TEMNE, ŠERO					ROHOVCOVITÁ HORNINA	BALENÍM NAPLNIL
STARÝ HOLANDSKÝ NÁZOV PRE LITER				DRUH HORNINY						KOŠICKÝ FUTBALOVÝ BRANKÁR					
				NÁDHERA (POET.)						HLASNO					
PUZDRO					SUDÁNSKY KMEŇ						SÍDLO V TALIANSKU				
					MARIL						RYBÁRSKA SIET' (ZAST.)				
ŽIVOT (NEM.)						MESIAC SATURNA						LIBANON (OLYMP. SKR.)			
						SAMEC (ODBOR.)						DĚMONICKÁ ZVODNÁ ŽENA			
OKRADNEM							VYBUŠNINA S TRHAVÝMI ÚČINKAMI								
							ZLATÝ HOLANDSKÝ (KÓD MENY)								
OBYVATEL MAROKA								JEDNOMOCNÝ ALKOHOL							
								ARGÓN (ZN.)							
3.ČASŤ TAJNIČKY														1551 RIM. ČÍSLICAMI	
ODSEKOL							HODVÁBNÁ TKANINA								SÍDLO V BELGICKU

Trinásty ročník tradičnej novoročnej plavby v Dunaji pripravujú na 8. január 2012 členovia občianskeho združenia **(dokončenie v tajničke)** s otužilcami z celého Slovenska a susedného Česka. Stretnú sa o 14. h na ľavom brehu rieky oproti súšiu „štúrovcov“. Povzbudiť ich môže prísť ktokoľvek, viac informácií nájdú záujemcovia na www.ladovemedvede.sk.

Hamuliakovské mažoretky SUNNY
ponúkajú

tanečné vystúpenia

- ❖ v rámci spoločenských, kultúrnych a športových podujatí,
- ❖ pri otváraní obchodných prevádzok, zábavno-spoločenských centier a v rámci prezentácií firiem.

Široký výber choreografií pre každú príležitosť, rozmanitosť kostýmov, moderná hudba, variabilná minútaž, nočná svetelná show, priaznivá cena dohodu.

Kontakt: 0905/911277, 0908/771499
www.hamuliakovskedeti.sk

Zoologická záhrada Bratislava,
príspevková organizácia
hl. m. SR Bratislavy

v zmysle zákona č. 258/2009 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 138/1999 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a podľa § 281 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov, týmto

v y h l a s u j e
Obchodnú verejnú súťaž
na

nájom nehnuteľnosti – pozemku – parc.č. 2906/1, 2904/5, 3888/68, 2909, 3888/1, 2904/6, kat. územie Karlova Ves.

Podmienky obchodnej verejnej súťaže sú uverejnené na internetovej stránke ZOO Bratislava www.zoobratislava.sk a na úradnej tabuli na prízemí administratívnej budovy ZOO Bratislava, Mlynská dolina, 842 27 Bratislava 4.

**v každom
vydaní
do konca
roka**

HOROSKOPY

NA ROK 2012

od známej astrologičky Katky Čemickej

Panna (23.8.-23.9.)

Všeobecné tendencie

Opäť je pred vami ťažký rok: skoro v kuse sa stresujete, či a ako sa dostanete alebo udržíte na lepšom mieste, zdravotne sú nervy na prasknutie, niet divu, ak sa občas objaví nejaká horúčka či zápalové ochorenie, ak ste mladí, zas bojujete o svoju lásku. Ešte že peniažky sa v prvom polroku slušne sypú, potom je už ich osud neistý. Bezproblémový nie je ani jeden mesiac, ešte tak najlepšie sa ukazuje obdobie okolo vašich narodenín. Najlepšie stratégie na tento rok je, nikam sa neponáhľať, opatrne, „step by step“ si kráčať životom napred.

Láska a manželstvo

Celý prvý polrok v kuse, a potom ešte často, budete bojovne naladení, resp. plní energie a občas nebudete vedieť, čo s ňou. Svoju milostnú energiu vybité správnym smerom voči milovanej osobe a budete obaja šťastní. Niet lepšej rady, čo s energiou. Pravda, aj iné možnosti sa vám núkajú. Napríklad, vziať si na mušku svojho partnera a neustále ho pozorovať a kritizovať pri každej príležitosti. Tak, toto je menej správny prístup, ale ak nič lepšieho nemáte na robote, tak čo už s vami? Hviezdy šepkajú, že vaše snahy sa až do leta úspešne podaria a budete šťastní. Leto je na lásku krízové obdobie, dovolenku posuňte.

Peniaze

O veľkých zarobených a odložených peniazoch sa nedá hovoriť, skôr to vyzerá na dlhy, ktoré treba splácať. Nie je problém byť bohatý aj pri nižších príjmoch, stačí mať nižšie výdavky ako tie príjmy. Asi sa vám nepodarí úplne sa zbaviť všetkých finančných problémov v tomto roku, avšak šťastie sa obracia na vašu stranu a to je dôležité. Po finančnej stránke najúspešnejšie sú október a november.

Práca a zdravie

Teraz si môžete dovoliť sa v práci „rozšupnúť“, dovoliť si viac než bežne, vymyslieť niečo, čo vám vyhovuje a napodiv to ostatní budú akceptovať. Nebojte sa improvizovať, dobre to dopadne. Ak ste sa vlni potrápili na vedúcom mieste, všetka námaha v tomto roku prináša svoje sladké ovocie. Úspech na vedúcom mieste alebo pri slobodnom povolani sa dostaví aj u tých, čo sa vlni nesnažili.

V čom vám praje šťastie

Do júna vám aj v tomto roku praje šťastie v cudzine, ale aj vo všetkom, čo je za hranicami všedných dní. Dará sa vám v štúdiu na vysokej škole, alebo ak sa učíte cudzí jazyk alebo niečo nevšedného. Od leta počnúc využite úspechy v zamestnaní alebo v politike, na verejnosti, skrátka, máte šance získať si slávu a popularitu. Ideálne to majú čerství absolventi alebo tí, čo sa vrátili z dlhodobého pobytu v cudzine a hneď môžu v praxi ukázať, čo sa naučili. Inovácie vám prinesú slávu aj peniaze. To, čo ste nové videli v cudzine, alebo sa naučili, môžete úspešne aplikovať aj na vlastnú domácnosť, pravda, také, čo sa hodí. Budete „in“.

Váhy (24.9.-23.10.)

Všeobecné tendencie

Hoci ste rodení v znamení Váh od temer konca septembra do temer konca októbra, ale keď si toto obdobie podelíme na tri časti, dostávame dekády, kde každá má v tomto roku úplne odlišné problémy. Vy septembroví a zo samého začiatku októbra, máte dlhodobjšie obdobie plné zmien, možno sťahovanie, možno v práci, alebo aj v osobných vzťahoch, dokonca vaša nežná duša je možno pod psychickým tlakom inej výraznej osobnosti a núti vás robiť veci, ktoré by ste inak nepodnikali. Vy narodení v druhej dekáde, teda zhruba medzi 4. a 13. októbrom, máte najpokojnejší rok. No a vy z poslednej dekády, vás ešte trochu trápia vlnjšie problémy, ale od vašich narodenín sa už určite neobjavia a bude aj vám už len dobre a budete šťastní.

Láska a manželstvo

Tento rok je na lásku ako stvorený. Je veľa mesiacov, kedy prežívate harmonické obdobie v láske a len máličko týždňov, kedy sú možné konflikty. Problém sa začína, keď treba ukončiť jeden vzťah a naplno rozvinúť nový, vari krajší. Na nové zapojenie máte výborné aspekty. Na uzavretie sobáša je lepšia druhá polovica roka. Ale ak ste sa rozhodli zostať pri pôvodnom partnerovi, aj tak sa tešte: eventuálne problémy sa do jesene doriešia a aj v zabehných vzťahoch svitá na lepšie časy.

Peniaze

Ani tento rok neprináša veľa finančných radostí. Zasa platí, lepšie sa to ťahá vo dvojici. Váš partner naopak má veľké úspechy v zarabani až hromadení peňazí, stojí za to starať sa o ostatné veci a peniaze nech zarába váš partner, prípadne iný sponzor, rodič, starší súrodenec či patrón rodiny. Nový zdroj príjmov sa ukazuje až od septembra, aj to pre októbrových. Vy septembroví si na to počkajte ešte možno až rok.

Práca a zdravie

Základom zdravia je pokojná, jasná myseľ. Ak ste nervózni a rozčuľujete sa nad všeličím, dávate tým základ možného ochorenia, predovšetkým nervového, ale aj zápalového, rovnako ľahšie podľahnete infekcii či epidémii. Aj v práci sa vám predsa lepšie darí, ak ste pokojní a spokojní. Teda hlavným heslom tohto roka je, nadhľad nad bežnými problémami, tie boli a budú, a ak už vás aj niečo alebo niekto rozčúli, snažte sa napočítať do desať včasnšie, než mu vynadáte.

V čom vám praje šťastie

V každom ročnom období vám praje šťastie v niečom inom. Začiatok roka je skvelý na umeleckú inšpiráciu a zamilovanie sa, jar na dedičstvo, alebo aj na zveladenie príjmov a majetku vášho sponzora, manžela, rodiča a p. Prvý polrok je výborný na spoločné akcie s partnerom, sami by ste sa nemali rozhodovať. Leto je ideálne pre priateľov. Avšak veci, na ktorých vám najviac záleží, rozhodne nechajte na čas od narodenín do konca roka.

**Viac o svojom
znamení nájdete
v novom vydaní**

Publikáciu Horoskop 2012 si môžete zakúpiť v novinových stánkoch.

**ČO NÁS ČAKÁ !
ČO NÁS ČAKÁ?**

**ČO NÁS NEMINIE !
ČO NÁS NEMINIE?**

Všeobecné tendencie
Domov a rodina
Láska a manželstvo
Peniaze
Práca a zdravie
Cesty a štúdia
Priateľstvá a plány do budúcnosti
V čom nám praje šťastie
Dobrá rada